

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy evre 24 korona.
Egy nora 2 korona.

VIDEKEN:
Egy evre 28 korona.
Egy nora 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
5-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézváry-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, január 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A deési lakodalom.**
- Itthon és a külföldön.**
- A pénzügyi-bizottság ülése.**
- A deési mandátum megsemmisítése.**
- Az aradi papírgyár új vasútja.**
- Vilmos császár botrányát.**
- Egy eljárásbíró botránya.**
- A Réthy-betűrés tettesét elfogták.**
- A possonyi kereskedelmi akadémia válsága**
- Ingyen kenyér!**
- A galgóczi választás.**
- Farsang.**
- Kirabolt katonatiszt.**
- Eltűnt csere-gyermek.**
- Tárca: Izgalom az utcán.** Irta: Ka. ár Emil.
- Regény-Csarnok: A harmadik.** Irta: Sienkiewicz-Henrik. Fordította: Hegedüs Szerafin.

A deési lakodalom.

Arad, január 9.

A magyar királyi Kuria ma mutatkozott be először abban a minőségben, a milyennek a nagytekintélyű ítélkező forumot látni óhajtották azok, kik a képviselőválasztások megtisztítását a Kuria pártatlanságától, részrehajlatlan szigorától és politikai elfogulatlanságától remélték.

A Kuria érvénytelennek jelentette ki ma Teleky Domokos gróf deési mandátumát, mert bebizonyítva látta a választás közben lefolyt nagymérvű etetést-itatást, s a választóknak minden irányban történt befolyásolását.

Nem választás volt Deésen az ősszel, hanem lakodalom.

Ez már a második megsemmisített mandátum a választások óta, a deési mégis

elsőnek mondható a maga nemében, miután az ok, mely Teleky Domokos gróf képviselői megbízatását érvénytelenné tette, jelentékenyen elűt a Gagern báró mandátumát megsemmisítő körülményektől.

A deési mandátum, mint a peticióból látható, minden részleteiben magán viselte az ugynevezett erőszakos választások karakterét. A győztes párt pénzt és hivatalos befolyást egyaránt belevitt az alkotmányos küzdelembe; sőt mint a Kuria ítéletének indoklásában előadja, a megválasztott képviselő maga is a legnagyobb mérvű etetést és itatást üzte saját házában.

A választások tisztasága felett ítélkező legfelső bíróság mindezek után megsemmisítette a deési mandátumot.

Magát Teleky Domokos gróft pedig aktiv és passiv választói jogának egy felére való elvonásával büntette meg.

Jelentős eseménye ez nemcsak a mai napnak, hanem az első kuriai bíraskodás egész időszakának.

Mintegy féltucat peticiót vett eddig tárgyalás alá a Kuria. Ezek közül a galgóczit érvénytelennek jelentette ki, mert a megválasztott képviselő nem volt magyar honos, a többire nézve pedig, a Makkai Zsigmond mandátumának kivételével, a vizsgálat megejtésére utasította ama királyi táblákat, melyeknek területén a kifogásolt képviselőválasztás lefolyt.

Hogy a vizsgálatok mennyi időt vesznek igénybe, milyen szigorral fogantositatnak, mely gyakorlat szerint ejtetnek meg és miképpen használja fel a vizsgálá-

lat adatait a Kuria, — mindez ismeretlen még előttünk.

De a vizsgálat folytatásával megbízott táblai bírák előtt is ismeretlen volt egész a mai napig a mérték, melylyel a Kuria a választások tisztaságát méri.

Mert hogy csak egyetlen példát hozunk fel, vajmi nehéz fennforgó precedensek nélkül, megállapítani a határvonalát annak, hogy képviselőválasztások alkalmával hol alkonyodik le az uri vendéglátás utolsó napsugara, s hol csillanik fel utánna az etetés és itatás bűnös holdvilága.

Bíró és ember legyen a talpán, aki nyugodt lélekkel elmarasztalja az efajta vétekért a vendégszeretetéről híres-neves magyart, — főleg ha gróf és képviselőjelölt.

Ma már meg van a mérték erre is.

A deési választásról mondott Kuriai véleménynek van ezenkívül még egy másik oldala, ami érdekes és maig egyedül álló. Ez a Teleky gróf „legszebb alkotmányos jogának” hat hónapra történt felfüggesztése.

Ami azt jelenti ezuttal, valamint azt fogja jelenteni az utánna következő analog esetek mindenikében, hogy a képviselő, a ki a választások tisztaságának megsértésében bűnösnek találatik, mandátumának megsemmisítése után még akkor se juthat be a törvényhozásba, ha az ujonnan megajtendő választás alkalmával netalán többségben kerülne ki neve a szavazás alól. Magától értetődik ugyanis, hogy a deési

TÁRCA.

Izgalom az utcán.

Irta: Kazár Emil.

Most már csak egyenes utcákat építenek a mi nagy városunkban, lehetőleg hosszú, elég széleset. Az ujonnan keletkezett külvárosokban oly szabályszerűen metszik at egymást az utcák, hogy a házak mind kockákon találtak helyet, mint a sakk-figura. Magas, lapos házak, a legtöbb háromemeletes. Így ugyanegy fundamentumon, ugyanegy fedél alatt jobban elfér a bankadósság. A házak tekintete egyformán unalmas, kivéve, ha némelyik előtt a meszelő kőműves kötélen függő hidja ringatózik s ha egyik-másik kocsma fölött valamelyik betegszegélyező egyesület, vagy asztaltársaság kitűzi gyászoló vagy ünneplő lobogóját. Ez az utca éppen olyan, mint a másik, s ha jobbra vagy balra vesszük az utat, ugyanazon változatlan egyhangúság, sivár szabályosság, a közmunkatanács érzéketlensége szerint állított falak. Ahol építenek, ahol a telefon új vezetékének ássák az árkot, ahol a vízvezeték megrepedt csöve kimosta az utca alját, ez mind kedves, jóleső változatosság, s az ember szívesen elbukdácsol, az egyhangúság jótékony enyhülését érezvén.

A fővárosnak ebben az utcában soha sincs élet.

Hiányzanak a boltok, a kirakatok. A sarkonakad egy-egy kereskedés, szatócs; itt-ott szabó, még inkább pálinkamérés, olykor hentes, egy tejmérés, kifőző-bolt, vasaló-helyiség, a királyi zalogház elfüggönyözött ajtaju irodája, lent a pincében szénáruló, vagy csizmadia. Akad számos zárva maradt boltajtó, hirdető cédulával.

Akik itt laknak, nem kíváncsiak a maguk utcájára és semmi gyönyörűséget nem találnak benne. Végigsietnek rajta, hogy dolgukra menjenek, vagy hazatérjenek. Akinek itt akad valami járnivalója, az a mindennapi élet alakja mind, a kézbesítő hivataloszolga, a levelhordó, a tejes, a szódavizes meg a pálinkás kocsik, a szalmaáruló sváb és a handlő. A levelszedő postás, ki pöfögő automobiljával száguld végig, valósággal fölélnéki az utcát s vidámsággal tölti el nyafogó túlkének hangja. Várják is a gyerekek, kik egész nap a ház tövében ülnek a kövezeten. Idilli alak a lámpatisztogató, amint létráján végzi a dolgát és amíg a világosság utját egyengeti, szeretetreméltóságot áraszt az emeleti ablakokba.

Az ablakokra vastag vászon függőnyt szokás lehuzni a nap ellen. Ha felhúzzák is, alig látni odább valami derült fehér függőnyt, marokkóit meg éppen nem. Az erkélyeken beteges leandert, cserepekben száradó valami zöld-

felét és azonkívül kefeseprüt lát az ember. Az ablakokból az alkonyati órákban felgyűrt ingujjas alakok könyökölnék ki és pipáznak. A kapukat, mint valami vizikátor flastrom lepi el a sok cédula. A hónapos szoba és ágy a népességi forgalom legfőbb tényezője.

Ezeket az ujkori külvárosi utcákat a fővárosi ember elkerüli, sétájában soha ki nem választja. Egészen mások a régi külvárosi utcák, a sárgaviolás és bazsalikomok ablakokkal. Inkább végigmegy valami görbe sikátoron az ember. Az utca szomorú és unalmas, élet nélkül. Hát még a hosszú utcák, melyek közepén gyermekek rugdalják a labdát és a kövekre, aszfaltra kretéval irt ákom-bákomokat még más nap is épségben ott olvashatni.

És egy délután, egy forró nyári délután, mikor a nap meg végigsütötte a széles utcát, mintha egyenesen belemetszett volna, s csak az egyik oldalon támadt meg egy lépésnyi árnyék, a falak pedig nekitüzesedve verték vissza a hőséget, — ezen a tikkasztó délután egy ilyen utca egész végtől-végig talpon volt, s a szomszéd hasonló hosszú és csöndes utcából is sietve özlönlöttek belé.

Egy ház előtt állt három kocsi. Már jó negyedórája, hogy ott állt. Azalatt a kocsisok mellére bokkrétát tűztek, az ostorukba is virágot kötöttek röppenő pántlikával. Bizonyos, hogy esküvőre készülnek.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

választás új határnapját a legrövidebb időn belül kitűzik.

Nagyjában ezeket a tanulságokat nyújtja a Teleky gróf deési mandátuma, és a döntés, melylyel a Kuria a mandátum felett ítélt.

Jóleső örömmel konstatáljuk, hogy a Kuria határozatát — tudósítónk jelentése szerint — a főváros politikai köreiből rokonszenvesen fogadták. Általános a vélemény, hogy a megpeticionált mandátumok közül sokkal többet fog érvénytelennek deklarálni a Kuria, mint azt eddig hitték.

Legfelsőbb bíróságunk kezében szívesen látjuk ezuttal a szigort, mert csak igazságos szigorral lehet gyökerében kipisztítani egy nehéz bajunkat: alkotmányos életünk itt-ott elterpeszkedő klopáit.

* *

POLITIKAI HIREK.

A szamosújvári mandátum jelöltjei. Hirt adtunk arról, hogy Szamosújvárt, az elhunyt Molnár Antal mandátumának örökösiként kikerült emlegetnek. A legújabb kombinációk szerint Dániel Tibor báró pártja, abban az esetben, ha a deési mandátumot megemlékszik, a mikor is Dánielnek Deésen való megválasztását bizonyosra veszik, a képviselőjelöltséget Karácsonyi Camillónak ajánlja fel. Egy másik hír szerint Gajári Ödön is fellép Szamosújvárt. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a szamosújvári kerületben Gopcsa László vallás- és közoktatásügyi miniszteri titkár és Eránosz István dr. fővárosi ügyvéd is fel fognak lépni.

Magyar-barát török miniszter. Törökországban legközelebb kormányválság lesz és valószínű, hogy Terfik basa jelenlegi külügyminiszter jut a miniszterelnöki székbe. Ez a hír reánk nézve föltétlenül örömdolgozó, mert Terfik basa kebelbarátja Széchenyi grófnak, a konstantinápolyi tüzoltóság főparancsnokának és erős magyar barát érzelmeinek már nem egyszer adott kifejezést.

Elmaradt petíció tárgyalások. A kir. kuria választási tanácsa legutóbb tartott ülésében megszüntette az eljárást Konkoly Thege Miklós tatai és báró Bánhidyi Antal kispénzei képviselő ellen beadott petíciók dolgában, mert a kérvényezők a petíciót mindkét esetben visszavonták. A Konkoly-Thege ellen beadott kérvény tárgyalása e hó 10-ére volt kitűzve, a mikor a Beck Marcell elleni petíció is

tárgyalásra kerül. A visszavonás folytán e hó 10-én esakis a Beck Marcell mandátuma elleni kérvényt fogja a kuria tárgyalni.

A beruházási kölcsön. A pénzügyi és kereskedelmi kormány a napokban érintkezésbe lép a nagyobb bankokkal a beruházási kölcsön ügyében. Valószínű, hogy a kölcsön első, 40 millió koronás részletét már február 15-ére fölveszik, hogy a tavaszra megkezdhesék a legsürgősebb inségmunkákat.

Itthon és a külföldön.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 9

Dacára annak, hogy a képviselőház munkarendje még mindig szünetel, a politikai életben lázas tevékenység folyik és az események szinte előre vetik árnyékukat. Politikai körökben már is sűrűn hangoztatják, hogy a helyzet épen nem mondható rózsásnak mert az egymásra torló események nehéz és fáradtságos munkát rónak az intéző körökre.

A nap vezető eseménye természetesen a katolikus autonómiai kongresszus, mely, ha jelenleg nem is okoz tulsok gondot a kormánynak, de következményeiben messze kiható jellegű. A kormány álláspontja a katolikus autonómiával szemben a munka megosztás és az egyházi javak föltétlen biztosításának elvén alapszik. Mint a vármegyei pénztárak körül, úgy itt is az lenne a leghelyesebb eljárás, ha az állam maga kezelné az egyházi nyers vagyont, míg az egyház, a vagyon hováfordítása fölötti rendelkezés és az ellenőrzés jogát gyakorolná.

A kormány ez igen helyes álláspontjával szemközt a Zichy Nándor vezetése alatt álló néppárt erősen intoleráns harcmódot folytat, sőt hír szerint el van tőkélve arra is, hogy amennyiben a katolikus kongresszuson, nem juthatna diadalra, a képviselőház elé viszi a dolgot. Állítólag ugyanis Rakovszky István országgyűlési képviselő a néppárt tultermentumos debattere ezt mondta volna:

— Ha a kormány most nem enged akkor nyílt bizonyítékát adja, hogy föltétlenül hiva az egyházpolitikának és akkor majd mi is mindent fölhasználunk arra, hogy megdöntsük hatalmát.

Szabadelvű körökből azonban erősen tiltakoznak már is az ellen, hogy Rakovszkyék a kormány álláspontját kapcsolatba hozzák az egyházpolitikai kérdésekkel annál inkább, mert az

autonómiai kongresszus egyelőre gazdasági és nem közjogi szempontok körül forog. Egy magasrangú államférfi különben ezt a megjegyzést tette Rakovszky szavaira:

— Ez a kijelentés a maga naivságában egyszerűen komikus, sőt annál nevetségesebb, mert éppen Rakovszky mondotta.

Az Ausztriával való kiegyezés kérdése leginkább a függetlenségi pártot készlettel erősebb cselekvésre. Bár az is bizonyos, hogy a szabadelvűpárt rossz alkuba bele nem megy, az ellenzék tulzó elemei mégis azt hangoztatják, hogy a kiegyezési törvényjavaslatokat megobstruálják. Szerencsére a higgadtabb elemek már is kijelentették, hogy az obstrukcióba nem mennek bele, abban részt nem vesznek, mert az állampépezet rendes működését egy percre sem akarják megakasztani akkor, mikor az ország különben is oly nehéz gazdasági és pénzügyi helyzetben van. Kétséget sem szenved, hogy ez a józan és méltányos felfogás jut majd érvényre akkor, mikor a képviselőház újra megkezdí munkásságát.

A külpolitikai életben alig van valami változás. Híre járt ugyan annak, hogy Oroszország ismét terjeszkedni akarna Kinában, de ezt még az angol sajtó is megcáfolta. E hirre vonatkozólag különben érdekes megjegyzése volt Vilmos német császárnak, ki azt mondotta:

— Teljességgel lehetetlen, hogy az orosz diplomácia ilyen kényes műveletbe belemenne. Kinával szemben most úgy állunk ugyanis, hogy minden elveszett, csak a becsület maradt meg. Alig hihető tehát, hogy Oroszország olyan vállalkozásba kezdjen most, ahol még a becsület is kockán forog.

Ez a megjegyzés eléggé bizonyítja, hogy a külpolitikában minden csendes és ha Londonból néha utnak is kel egy-egy rémhír, annak célja csupán az, hogy bizonyítékát adja az angol kormány éberségének, mely a bur bonyodalom dacára is örökké résen áll Ázsiában.

A Vatikán és Quirinál apró cselszövésein kívül a külpolitika teljesen pihen, de hát Róma nem is lehetne Olaszországban, ha falai között nem duna örökké a cselszövés.

TÁVIRATOK.

Elnökválasztás Amerikában.

New-York, január 9. Egy Managuából érkezett távirat jelenti: Miután tegnap megszámolták az elnökválasztáson leadott

Az ablakokon egymásután rángatták föl a vitorlavászonból készült függönyöket. Férfi és női fejek nyulódoznak a pörzsölő kánikulai napra. Az erkélyekről napernyők alól néztek mind ugyanabba az irányba, a távolból pedig színházi látócsövekkel. A meszelő kömives megfordult a függőhidon és szintén lenézett. A pálinkaszállító kocsis leadta utolsó üvegeit és kosarait és megcsapkodva a lovakat, a helyszínehez közelébe sietett. A vasaló lányok kiálltak a bot elé. Minden kapunak és utcára nyíló ajtónak megvolt a maga csapatja. Egy-egy gyereket elszalajtottak a másik utcába, hogy hívja haza, aki nincs itthon. Különösen az asszony nép sereglett össze az utca két szélén s ama bizonyos ház előtt. Látni lehetett fiatal leányokat, kik egymás kezét fogva, ki- gyult arccal, lélekszakadva futottak, hogy mielőbb ott lehessenek. Tolongtak a sűrűségben, előre furakodtak, mohón nézték a három kocsit. Boldognak látszottak, kik a kapu alá is betekinthettek.

Sutogtak, hangosan beszélgettek, távol álló ismerősök egymásra kiáltoztak, ha kézzel nem érték el, hogy a ruhát, vagy kendőt megrántásuk figyelmeztetéül. Láz vett erőt az asszonyokon, lányokon; a férfiak pedig mind e forogás és izgalom önkéntes tanuinak mutatkoztak, de a zsidongást szintén növelték.

— Megjött, vagy el sem ment még a lakodalmas nép?

— Mit ez is lakodalmas nép? Három kocsi az egész.

— Itt vannak maguk, még többen, mint a falusi lakodalmos.

— Hát azt hiszi, hogy ismerem a menyasszonyt vagy a vőlegényt?

— Nem ismerné azt a vörhenyes nagy lányt. — szolt közbe egy pápaszemes anyóka, — aki reggel hét órakor indult e varróba, délből hazajött, aztán megint sietve ment a dögára és hat óra után sétált haza. Fehérpöttyös kék ruhája volt, késő őszig pedig szalmakalapja. Udvari lakásuk van a második emeleten.

— Ezentul is a varróba jár?

— Hát a vőlegénye?

Az anyóka erről már nem tud semmit. De más hang feleletet ad.

— Banktáskával szokott járni egy nálánál külből urral, akivel gyakran ülnek fiakkerbe. Vastag egy kicsit, nem is egészen fiatal, s olyan szőke, mintha már szürkülne.

Egy tizenöt éves lányka a pápaszemes asszonyhoz furakodott.

— Néni! Vajjon boldogok-e?

Nevetés hangzik köröskörül. De egynéhány fiatal leány nagy kíváncsisággal nyújtja előre fejét az öreg néni felé.

— Nem lehet előbb hoptot mondani, csak ha már valaki átugrotta az árkot.

— Néni! Meddig tartott az ismerettségük? Volt-e azután három esztendeig katona a vő-

legény? A menyasszonynak, vagy a vőlegénynek van-e egy kis pénze? Talán a kiházasító egyesülettől kapott valamit a menyasszony. Mi a vallásuk?

Amíg beszélnek és kérdezősködnék tovább, kiderül, hogy voltaképpen senki sem ismeri a mátkapárt, sőt nem is itt lakik a menyasszony csak valami rokon nénije. De az érdeklődés nem szűnik, sorakozik a kapu két oldalán a kocsik körül, és szemközt az utca másik felén. Amikor pedig egy fehér cukrászfiu jelenik meg papiroscsipke közé helyezett tortával, tisztelettel és általános moraj közt nyitnak neki utat a kapuhoz.

— Csak egy torta! — jegyzi meg valaki.

E pillanatban a jól ismert házmaster jön ki a kapun és rikácsol, hogy engedjenek helyet. A várt pillanat izgalmai mutatkoznak a tolongásban, a mérges felkiáltásokban, melyek tiltakozó és figyelmeztető tartalma, hogy kiki járjon a maga lábán, ne furakodjék és ne üsse le a kalapot.

Egy pár fekete ruhás ur jön ki, s világos kezűkkel méltóságosan intenek a kocsisoknak. Aztán rögtön megragadják a gyepelőt, elhelyezkednek az ülésen, rászólnak a lovakra és nyelvük csettintésével bűvös hangokat adnak, amire a lovak fölkapják leborgasztott nyakukat, megint lecsapják fejüket s néhányat csattogtatnak a patkójukkal. Három hölgy is megjelenik, az egyik cseresznyeszínű

szavazatokat, ma az egybegyűlt kongresszus előtt Zelaya elnököt egyhangulag újból megválasztottnak jelentették ki.

A belga hittérítők meggyilkolása.

Peking, január 9. Több főhivatalnok ma a császári palotában kihallgatáson volt, melynél az özvegy császárné vezette a társalgást és a császárt, aki melankolikusan és közömbösen ült helyén, teljesen figyelmen kívül hagyta. Különösen figyelemre méltó, hogy a fogadásnál jelen voltak az idegen csapatok osztályai. Ugy látszott, hogy az özvegy császárné meg van győződve a békülékeny politika szükségéről. Ediktumot bocsátott ki, a melyben elrendeli, hogy Tungfusiangot kivégezzék; az ítéletet egy kansui tatár tábornoknak kell végrehajtania. Juansikkai, Minkunji és Csangcsitung közös memorandumot intéztek az özvegy császárnéhoz, a melyben Tungfusiangot teszik felelőssé a belga hittérítők meggyilkolásáért és annak kivégzését ajánlják, mielőtt felkelést szíthatna, vagy a kormányt nehézségekbe keverhetné az idegenekkel szemben. Az oroszoknak Niucvágban követett magatartása félreértésnek tulajdonítandó. Az a gyanú volt, hogy az angol és amerikai ágyunaszádok barátságosan szándékból vannak ott, holott az ottani konzulok az európai lakosság védelmére hívták oda a hajókat.

A pénzügyi-bizottság ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnöklete alatt ma délelőtt 11 órakor ülést tartott s az 1902. évi állami költségvetés tárgyalását a vallás- és közoktatásügyi tárca előirányzatánál folytatta. A kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és Zsilinszky Mihály államtitkár jelentek meg.

Teleki Sándor gróf előadó bevezető beszédeben részletesen ismertette a költségvetést, különösen kiemelve a népnevelés fejlesztésére szánt összegek nagyobb emelkedését.

Komjáthy Béla csatlakozik az előadóhoz a népnevelés nemzeti fontosságának hangsúlyozása tekintetében s maga és pártja nevében hajlandó erre még többet is áldozni. Szerinte azonban e nemzeti célok elérésére szükséges a nemzetiségi törvény módosítása, mert ma

sejtemben, aranylánccal. Az urak fölsegítik őket a kocsiba. Aztán jön két lány világos ruhában, nagy bokrétaival. Vagy két-három fiatal embert, kiket szintén virágok körülbóztettek meg, akiket már észre sem vesznek. mert előtűnik a menyasszony is, a hagyományos fehérben, a fátýollal, a zöldelő koszorúval.

Mind a három kocsit most már úgy körülfojták, mintha szétszedéséhez készülének. Sovány, vén kezek emelkednek ki a tömegből s buzát és rizkását szórják a menyasszony kocsija felé: mert ez áldás.

Az első kocsi megsuhogtatja a bokréta ostort. Féltre! A házmaster hangja is fölhangol: helyet! A kocsik elindultak, ünnepies dübörgéssel mennek végig az utcán. A gyermekek éljont rikoltoznak.

A menyasszony nem vörhenyes, nagynak sem látszik. Fekete és vékony. A vőlegény hosszuképű, csápos bajusszal. Senki sem emlékezik, hogy látta volna őket ebben az utcában. Vagy tán föl sem tűnt senkinek. A parádé is megváltoztathatta különben mindketőjüket.

Csendesen oszladozni kezd az utca népe, még itt-ott összecsomósodik nyolc vagy tíz kíváncsi.

— Én nem is láttam, hogy szép volt-e a menyasszony.

— Én nagyon láttam, hogy meg volt hatva.

— Ami a vőlegényt illeti . . .

még némely középiskola is a nemzeti eszme ellen dolgozik.

Szükséges továbbá az oktatás-ügynek egész vonalon való államosítása, valamint az 1846-iki törvény azon rendelkezésének végrehajtása, mely szerint magyarul nem tudó egyének lelkészékké nem lehetnek. A mai rendszer keretében is egységesíteni kellene a tanítói képesítést. Különösen kifogásolja szóló a női zárdák idegen szellemű oktatását. Felemlíti végül a Muraköz egyházi hovatartozandóságának kérdését.

Szederkényi Nándor hosszasan szól a fővárosnak és környékének magyartalanságáról és a katonai intézetekről. Nem állami középiskolák szigorubb ellenőrzését óhajtja. Az oktatásügy államosítását nem kívánja, ellenben a doktorátus reformját s a középiskola egységesítését szükségesnek tartja.

Berzeviczy Albert azt hiszi, hogy minden párt szívesen emelné ennek a tárcának költségvetését s a miniszter teljes mértékben igyekszik is érvényesíteni ezeket az általános kívánságokat. A nemzetiségi törvény nem akadályozza nemzeti közoktatásügyi politikánkat, a mint az újabb törvényeink bizonyítják. A nehézség az, hogy létező törvényeinket anyagi és szellemi erők hiánya folytán nem tudnak mindenütt végrehajtani.

Végül Wlassics Gyula miniszter köszönetet mondott a felszólalóknak a tárcája iránti jóakarattért, az objektív kritikáért. A felszólalásokra röviden reflektál, megígérve mindent a közoktatásügy fejlesztésére.

A tanácskozást holnap folytatják.

A deési mandátum megsemmisítése.

(A megbüntetett Teleki gróf.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 9.

Szenzációs ítéletet hozott ma a kuria gróf Teleki Domokos szabadelpárti képviselőnek tegnap tárgyalt mandátuma ügyében. Ugy látszik azonban, hogy a megsemmisítés tényénél nagyobb szenzációt fog kifejteni az a körülmény, hogy a *sulyos ítélet tévedésen alapul*.

Telekit a deési kerületben választották meg harminchét szónyi többséggel a szintén kormánypárti báró Dániel Tiborral szemben. Ennek választói, beadott peti-

Es így tovább.

Az utca nemsokára ugyanaz a kietlen, unalmas, életnélküli, mint egész nap. Az izgalom azonban megint föltámad, mikor a három kocsis visszaérkezik. Este, a petróleumlámpáknál még beszélnek a pap eseményeiről, éjjel néhány sziv hevesebben dobog s az álom fehér fátyolt és koszorút mutogat.

Az öreg számtanácsos boszankodva hallja, hogy a rácsos gangon a ház valamennyi kisasszonya még tizenegy órákor is együtt beszélget. Utoljára is rájuk dörög az ablakból.

— Kisasszonyok, én — már aludni szeretnék.

Szétszaladnak, s magukkal visznek valami édes bizsergést, lüktető érzést, epesztő vágyat és illatos mámort, mely virágból, mirtusból, de sőt még a varróasztalból és a falakból is áradozik, s az ifjú ajkak mohón szívják föl.

Hát egy esküvő még mindig ünnep! Ismeretlen, közönséges lények boldogsága egy rideg szomorú utcának még eseménye lehet? A szívek dobogása ebben a nagyvárosi zajban különb a többi zajnál? A szerelem még mindig érdekli az embereket; meglehet, csak kíváncsiságból, meglehet, hogy mert egy kis poézis jól esik olykor, mint ritkaság, s jó a hit a boldogság hagyományában.

ciójukban, a vádak egész özönével léptek fel a választás ellen, melyben leplezetlenül folyt az etetés-ítatás, vesztegetés és a hivatali presszió, ez utóbbi állítólag magának a vármegye főispánjának, báró Bornemissza Károlynak a részvételével s — a mint a vád hangzott — Széll Kálmán nevének a bevonásával.

De báró Dániel Tiborról is, a ki különben fia volt a kereskedelmi miniszternek, kisült a tárgyaláson, hogy meg sem lehetett volna választani, mert még *kiskoru*, vagyis a választásig, sőt maig sem érte el a huszonnegyedik életévet.

Mindenesetre feltűnő és furcsa eset, hogy a Kuria vizsgálat elrendelése nélkül semmisítette meg a mandátumot ez azt mutatja, hogy vagy sikerült a petíciónálknak ennyire plausibilissé tenni a választásnál történt visszaéléseket, vagy pedig valamely *elemi tévedés történt* a bizonyítási eljárás folyama alatt.

A következmények azt mutatják, hogy az utóbbi eset áll fenn. Az ítélet indoklása ugyanis azon alapszik, hogy *maga a választásvédő ügyvéd beismerte* a bizonyítás alatt azt, hogy visszaélések tényleg történtek. Az ügyvéd viszont az ítélet nyilvánosságra jutása után *nyilatkozatban* azt jelenti ki, hogy *ő ilyen beismerést soha nem tett*, s hogy *az ítélet ilyen indoklása tévedésen alapul*.

Az érdekes és feltűnést keltő ítélezésről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Ma déli 1 órákor hirdette ki a kuria választási tanácsának elnöke, Paiss Andor, a deési megtámadott mandátum ügyében hozott határozatot, amely első a maga nevében. A törvényt mindenkiel szemben pártatlanul alkalmazó legfőbb bíróságunk ugyanis a választást érvénytelennek nyilvánította és egyúttal azzal is sulyosította ítéletét, hogy Teleki gróf cselekvő- és szenvedő-választóját 6 hónapra felfüggesztette. Az iratokat a bíróság átteszi az igazságügyminiszterhez.

A sujtó ítélet azon alapul, hogy — eltekintve a többi vádaktól — maga a választásvédő Darányi dr. is beismerte a tárgyaláson, hogy a megválasztott képviselő, tudniillik Teleki Domokos gróf *maga etette és itatta a választókat a saját házában*.

A kuria ítéletének rendelkező része így szól:

„A deési választókerületben 1901. október hó 2-án tartott képviselőválasztás az 1899. XV. t. c. 3. §-ának 6 pontja alapján (ha képviselő a választókat azon célból, hogy ő rá szavazzanak, vagy hogy más jelöltre ne szavazzanak, vagy hogy a szavazástól tartózkodjanak, eteti vagy itatja, vagy ily cselekményben részes, vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett) érvénytelennek kimondatik és Teleki Domokos gróf szenvedő és cselekvő választói joga hat hónapra felfüggesztetik.

A kérvényezőkhöz meghatalmazottjának költségei 1000 koronában, a választásvédő költségei saját felével szemben 300 koronában állapittatik meg. Az ítélet áttétetik az igazságügyminiszterhez és a képviselőház elnökéhez.

Az ítélet indoka mint említettük, az, hogy a választásvédő maga is beismerte, hogy Teleki Domokos gróf saját lakásán etette és itatta a választókat. Nyilvánvalólag oly célból történt ez, hogy a választás-

tók reá szavazzanak, annál is inkább, mert a társadalmi állás különbségénél fogva az egyszerű vendéglátás lehetősége ki van zárva.

Az érdekes ítélet nagy feltűnést keltett. Fokozta az érdeklődést az a nyilatkozat, melyet dr. Darányi Gyula fővárosi ügyvéd, a megtámadott mandátum védője kiadott. A védő kijelenti, hogy olyan nyilatkozatot, melylyel ő az etetés-ítatást beismerte volna nem tett, s a kuria ítélete tévedésen alapulhat. Egyébként is az egész ítéletet elejétől-végig sérelmesnek tartja.

Az érdekes petíció-tárgyalás és ítélet fejleményei elé mindenféle nagy érdeklődéssel néznek, bár az ítélet megmásíthatatlan és felebbezhetetlen.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Postásfiú, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Könyvtárnok, bohózat. (Páratlanbérlet)

* Lili. Fedák Sári alakítása még ma is élénk emlékezetében áll a színházi közönségnek. Annál nagyobb kíváncsisággal nézhettünk Felhő Rózi ezen vállalkozása elé, mert ez a szerep kissé tulesik a subrett-szerepkörön és mert a próza, a játék egészen más irányu, mint amilyen az egyéb operettekben megkívántató.

Felhő Rózi derekasan oldotta meg feladatát. Beszédje, játéka distingvált és éneke kelően juttatta érvényre Lili zenéjének bájait. A keringőt és a trombita kettőst megisméltették és megtapsolták.

Jó Plinhard volt Arkossy ki ma jó hangnál volt.

Ezzel azután kimerítettük a dicséretet. Polgár hirtelen betegsége akadályozta abban, hogy a vén rué szerepét eljátszhassa. Palágyi, a hősszerelmes önfeláldozóan vállalkozott a nehéz jellem szerepre, benne tehát inkább a jóakaratot, az áldozatkészséget kell dicsérni, melylyel lehetővé tette, hogy ismét műsorváltozás ne álljon be. Giréth a férjet játszotta. A szerep felfogásában nem volt szerencsés. Összeszteltesztette a blazirtságot az unalmassággal és sikerült is neki oly unalmasnak lenni, hogy szinte Plinhard érzelmét osztottuk: bár minél előbb menne Leonához, a lent kocsiiban várakozó cocotthoz.

Lili annyiban változott, hogy nagyon is vegyes társaságban kezd mozogni. Azok a hölgyek, kik a próbára eljöttek, oly válogatott izléstelenséget fejtettek ki tolettükben, hogy Plinhard hadnagy bátran ismét trombitásnak képzelhette magát abban a körben, melyben mint közlegény megfordulni szokott.

* Aradi zenetanár — az Operában. A m. kir. Operaház az ujonnan szervezett kar-korresponditor állásra Szeghő Sándor zenetanárt, az országos magy. királyi zeneakadémia végzett növendékét szerződtette. Szeghő szerzeményei közül egy hrapszodia és egy vonóshatos keltettek figyelmet; új szimfoniáját ez idén mutatják be a filharmonikusok. Szeghő három évig volt az aradi zenede tanára és zenei műveltsége, valamint oktatási módja által, zenei körökben igen szerették és távozását érzékeny veszteségnek tartják Arad zenét kultiváló társadalmára.

* A könyvtárnok a legkedvesebb német vigjátékok közül való. A szombati előadásban a főszereplők Mezei Péter, Komlosy Ilonka, Palágyi Lajos, Fenyéri Mór, Giréth Károly, Menszáros Margit, Nemes Sándor, Réti István és Tolnainé játszik.

* Aradi Aranka első föllépte hétfőn lesz. A suhanc címszerepében.

* Arányi Frigyes hegedűművész a magyar királyi opera hangversenymestere és a nemzeti zenede tanára, az e hó 19-iki Alberti Werner

hangverseny keretében lép fel. A kettős hangverseny jegyeit Révész Nándor könyvkereskedése árusítja.

* A postás fiu. melynek díszleteit szombaton már visszazállítják a Magyar Színházba. A svihákok mellett a legnépszerűbb operett volt ez évadban. November 15-ikén volt a bemutatója a mulatságos, látványos, szép zenéjű operettnak és azóta mindig nagy közönség előtt kilencszer került színre. Ez az előadás a tizedik lesz.

Vilmos császár

magyar műbíró.

(Az Erzsébet-szobor zsüri-tagjai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Budapestről írják a N. Fr. Presse-nek. E hónap 22 én jár le az Erzsébet királyné emléksobrára kiírt pályázat. Hír szerint tíz magyar szobrász vesz részt a pályázaton, amennyiben csak magyarok pályázhattak. A pályázóknak joguk van a zsüribe két tagot delegálni. Most Vilmos császárnak legutóbb a művészeti kérdésekben tett nyilatkozatai alapján a pályázó magyar művészek körében az a terv merült fel, hogy őt is meghívják a magyar zsüribe.

Második tagul a pályázók Hausmann Alajos műépítész, a királyi várpalota tervezőjét akarják a zsüribe delegálni, annál is inkább, mert az emlékszobor a várpalota közelében fog emeltetni. A művészek nem számítanak egy pillanatra arra, hogy Vilmos császár tényleg részt vegyen a zsüriben, de abban a reményben kérik fel a tisztségre, hogy magát abban elsórangú német művészszel fogja képviseltetni. Mihamar ki fog derülni, hogy mennyiben tudtak a művészek megállapodásra jutni.

Hogy a német császár kombináció komoly dolog-e, vagy ötletes tréfa most a farsang elején, az még kérdés.

Nagy lehetetlenség az amelyről ez a bécsi ujság viszi most a hírt világgá. Egyesek ugyan csak tréfának sejtik azt a hírt, de hiszen éppen azért döbbenhetni meg rajta, mert farsangi tréfának gondolható. A mi művészetünk nagyon sok olyan dolog van, ami csakis azért szomorú, mert tréfának talán jó lett volna, de komoly dolgot csináltak belőle. Mentzen meg az Isten bennünket a farsangi tréfáktól, mert az ő mintájukra készülnek a komoly dolgok. A milyen lehetetlenség Vilmos császár megválasztása olyan lehetetlenség, hogy a császárt mégis beválasztják a bírálóbizottságba. Jó lesz tehát a dolgot előre is komolyan venni.

Vajjon honnan tudják, hogy a titkosan, jelíges levéllel pályázók miben egyeztek meg. Ugy lehet hogy olyanok, akik a dolgok folyását ismerik, már előre kikombinálták azokat a lehetetlenségeket, amelyek ennél a szoborpályázatnál bekövetkezhetnek, mint a hogy nem maradtak el más szoborpályázatoknál sem. S mikor már kikombinálták a valamennyit, elégedetlenkedniök kellett a fantáziájuk gyarló munkáján. Hiszen csupa olyan abszurdumot eszeltek ki, amilyen más pályázatoknál sűrűn láthatni. Már pedig nekik valami különös kellett: kitanálták tehát a német császár megválasztását. Ez olyan abszurdum, a mely lever minden egyéb rekordot.

A mi világunkban minden lehetséges, csakis egyetlen bizonyos lehetetlenségről tudunk; az is csak volt. Az, amelyet az egyszeri kecskeméti csizmadia a cégtábláján ábrázolt ott, amikor két olyan orosziant festetett a táblára, amelyek hiába erőlködnek a csizmadiakészítette csizma széttépésén. Az ábrázolat alá ezt írta, hogy:

Az lehetetlenséghől.

A kecskeméti festett csizma széjjeltépésének lehetetlenségén kívül nincsen egyéb lehetetlenség mifelénk.

Arról nem is szólunk, hogy a pályázati szabályoktól sem volna lehetséges az a megválasztás. Talán az is volna valamelyes akadály, hogy mégsem illik a németek hatalmas fejedelmére bizni kisded cirkulusok zavartalan-ságának az őrizését. Az a bolondos hír talán nem is olyan bolondos. Talán nagyon is okos hangulatkeltés. Hatha felülnek neki a naiv művészek, s hátha belemennek a lehetetlenségbe. Hogy azután mi volna az eredménye? Isten tudja, de . . . hátha . . . talán . . . mégis . . .

A német császár műizléséhez, művészetről való fölfogásához legtöbb köze mégis csak Németországnak van. Ott pedig az egész közvélemény, még a konzervatív sajtó jórésze is visszautasította a császár minapi megnyilatkozását a művészetről. Németországban még a fejedelmi esztétika sem szentírás, a méltóságos és kegyelmes esztétikát pedig semmibe se veszik. Micsoda bolond dolog volna, ha tíz magyar szobrászszal most demonstrációt rendeztetnének a császári esztétika mellett a német közvélemény, a német művészet és tudás ellen! Ki venné komolyan ezt a tüntetést? És jobb is lesz, ha nem veszik komolyan a művészet nagy birodalmában, amelyben becsülete, dicsősége is van már a magyar művészetnek. A magyar művészek ne boruljanak le más előtt, csakis a művészet hatalma előtt. És ne forduljanak azok ellen, akikkel együtt kell lenniök a nagy, a szép, a boldogságos, a szabad művészet szolgálatában.

Kissé komolyan fogadtuk azt a bolondos hírt, de megmondattuk előre, hogy miért félünk az olyan hírektől, amelyekről a megfontolás azt mondja, hogy abszurdumok. Nincsen ott abszurdum, ahol minden lehetséges.

Egy aljárásbíró botránya.

(Magyarfalás egy kaszinóban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Hallatlan nemzetiségi botrány hírét jelentik Topánfalváról. Az affér hős magyar állami tisztviselő, aki minden bizonynyal hivatalával adózik majd perfid magatartásáért.

Chilba topánfalvi aljárásbíró a napokban teljesen részegen betámolygott a hivatalba, s ott rakoncátlankodni kezdett. Mikor főnöke: Budovszky János járásbíró erélyesen rendreutasította, szitkozódott, kiabált, úgy, hogy majdnem tettelegesség lett az összeszólalkozás vége.

Chilba aztán kivonult az irodából s elment a Magyar Kaszinóba, hol a nyugodtan olvasgató, majd később megdöbbenő tagok előtt formális, izgató programbeszédet tartott, tájékozó dühvel gyalázva a magyart.

— A magyar igazságügyminiszternek — kiáltotta a magyar pénzen kitarított aljárásbíró — kötélt a nyakába. Föl kell huzni, mert Magyarországon csak a magyarnak van igazsága, a románnak nincs. Ha más nem, akkor én leszek Janku utódja, s kaszákkal, kapákkal kergetünk ki minden magyart innen. Megválasztatom magam Biharvármegyében képviselőnek, s a parlamentben csinállok olyan heccet, hogy egész Európa megtudja a magyarok szemtelenségeit. Lesz még egyszer román forradalom, s hullni fog még egyszer a magyarok vére . . .

A kaszinó tagok izgatottan hallgatták végig ezt a féktelenkedést, s Chilbát az inzultustól csupány néhány higgadtabb uri ember közbelépése mentelte meg.

Budovszky járásbíró följelentést adott be

Chilba ellen a tordai törvényszékhez, részint a vele szemben tanusított magaviseletéért, de főként állam- és hazaellenes rakoncátlankodásáért. Az ügyről értesítették már a kolozsvári táblát is.

A nemzetiségi botrányok hosszú sorozatában ez az eset párját ritkítja. Az államtisztviselő renitenciája magában véve is föltűnő jelenség, de az még komolyabb színezetűvé teszi a dolgot, hogy ennek az esetnek a hőse a bírói karhoz tartozik; tagja annak a testületnek, a mely eleve kizár minden botrányt, nemhogy nemzetiségi tüntetéssel összeférhetne.

Ez a körülmény bizonyára súlyosbítólag fog hatni az ügy tárgyalásánál.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér kereszt.) — A pécskai izraelita nőegylet hangversenyvel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.) — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Fekete sas-vendéglő.)

Január 12. A battonyai dalárda táncestélye (Korona-vendéglő.) — A gyoroki önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — Táncestély a várbeli tisztú kaszinóban. — Makó város hivatalnokai karának táncvigalma (Korona-vendéglő.)

Február 1. Tisztú kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — Az aradi tanítók és tanítónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tisztú kaszinóban.

Február 19. Az aradi közművesegedek táncvigalma (Központi szálló.)

Február 25. Tűzoltóbál Fakerten.

Március 15. Táncestély a várbeli tisztú kaszinóban.

Farsang.

Megkoptál hercegecském,
Bizony megkoptál büszke Karneválunk,
Bizony megkoptál, miként egynehányunk.

Hárman valatok, hercegecském,
Jómagad, Bacchus és a kicsi Amor . . .
Ma nincs pogány és elfogyott a mámor.

Te jókedv voltál hercegecském,
Vidám tréfanak pajkos játszi kedve
Ma meg mindenki el van keseredve.

Bacchus is így járt hercegecském,
Ő meg divatban volna egyelőre,
De, hajh, nektár volt s lett belőle lőre . . .

Es Amor? Kedves hercegecském
Kettőtöknel is gyászosb véget ére:
Kis hirtelések rovatába téve.

Megkoptál édes hercegecském,
Sorsod ne szégyeld! Megkopva is szép a,
Ha pogánykodni vágyunk néha-néha . . .

(Dyb.)

(=) A megyebál. Az Urbán Ivánné és Urbán Iván főispán védnöksége alatt álló megyebálra a rendezőség már minden előkészületet megtett. Az előjelekből ítélve a táncmulatság felette fesztelennek ígérkezik. A bálon a katonazenekar és a Nagy Károly cigánybandája felváltva fog játszani.

= A szegénytanulók bálja. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület f. évi február hó 9-én tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. Az egyesület elnöksége a legmélyebb tisztelettel megkéri Aradvárosa közönségét legyen kegyes ez alkalommal is szíve sugallatát követve a szegény gyermekek fájdalmát enyhíteni. A legcsekélyebb tolmoolatárgyat is hálával fogadjuk. Az ajándékokat kérjük Simon Karolin urhölgy, polg. isk. igazgatóhoz elküldeni. Özv. Haussz Károlyné, ezredesné, egyes elnök.

A Réthy-betörés tettesét elfogták.

(Van der Hoske Kálmán mégis ártatlan.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Nagyon sokan emlékeznek még arra az esetre, amely 1898-ban Van der Hoske Kálmánnal történt Aradon.

Van der Hoske Kálmán aradi származású fiatalember, az ország legföltűnőbb individuumai közé tartozik. Most már Rozsnyai Kálmánnak hívják, de ezt még nem tudja mindenki, azért említjük az ismertebb nevét. Ismerős és benyomó ember minden mánás családban és iró meg művésztársaságban, összeköttetésben állott az öt világrész valamennyi politikai, társadalmi vagy művészeti hírneves nagy emberével, de senki sem tudta, hogy micsoda réven. Ő maga igen közepes műveltségű, a polgári iskola négy osztályán kívül semmit sem végzett, hanem sokoldalú tehetségénél, határtalan ambíciójánál és felülmulhatatlan élelmességénél fogva mindenbe belefogott. Színészeskedett, festett és írt. Semmiben sem vitte sokra, de mindenben nagy smokká képezte ki magát. Előkelő modorával, tetszetős megjelenésével minden társaságban boldogult, — ahol nem ismerték.

Aradon nem volt olyan népszerű, mint például a főváros elite körében. Itt föltűnt karrierje és nem tudott bizalmat kelteni maga iránt.

Négy évvel ezelőtt Budapestre ment s ott tartózkodott. Akkorában történt, hogy a Réthy Lipót és fia cégnél egy szeptemberi éjszakán betörést követtek el és elloptak mintegy 1600 korona értékű okmány- és levélbélyegyet, azonkívül nagyobb összegű készpénzt.

A nyomozást annak idején megindították és a gyanu, hogy-hogy nem Van der Hoske Kálmánra irányult, a ki Aradon tartózkodása idején a Réthy-féle házban lakott.

A dolgról értesítették a budapesti rendőrséget és Van der Hoske Kálmán reggelre megérkezett Aradra, két csendőr fedezete alatt megvasalva. Kocsin hajtattott be Hoske az állomásra a rendőrségre, a hol azonban semmiféle nyomós bizonyíték nem merült föl ellene, miért is szabadon bocsájtották.

Van der Hoske a legközelebbi gyorsvonattal Budapestre utazott, mert itt már az egész városban beszélték kalandját. De Budapesten sem volt maradása, mert a P. H. is megírta esetét.

Megmagyarosította tehát a nevét Rozsnyaira és Londonba utazott. Karrierjét az aradi megrovási kaland egyáltalában nem törte le, mert azóta óriási dolgokban játszott már előkelő szerepeket. Így a londoni magyar és német nagykövetség házában egy nász alkalmából vőfélye volt Vanderbilt amerikai vasutkirály leányának, mikor pedig Walter Crane, a híres angol festő magyarországi körutját tette, Van der Hoske mint angol kormánybiztos szerepelt mellette.

Az ő pályáján tehát nem esett csorba, de a Réthyék betörője sem került kézre. Hába nyomoztak mindazóta, a rendőrség nem jutott eredményre.

Most végre horogra került a betörő.

Green Nándor kapitánynak egy sikerült ötlete derítette ki a régen kutatott betörőt. Green olvasott a Rendőri Közlönyben egy betörésről, amelynek részleteiből arra következtetett, hogy ennek tettese ugyanaz lehetett, a ki a Réthy-féle betörést követte el. Erdeklődött a dolog iránt s mikor a betörőt elfogták intézkedett, hogy a vallatás ez irányban is kiterjedjen.

A budapesti rendőrség elfogta az említett

betörés tettesét: Herczeg Kálmán személyében, aki hasonló dolgok miatt már sokszor volt büntetve. Hirsch Árpád és Árpádi Kálmán nevek alatt is szerepelt több ízben, de minden szereplése néhány betöréssel volt kapcsolatban.

A fővárosi rendőrség addig vallatta, míg kibámozta belőle egy csomó újabb és régebb ismeretlen stiklijét s így azt is sikerült megállapítani, hogy ő volt a Réthy-cég betörője. Herczeg Kálmánt Aradra hozták s most az ügyészség börtönében van.

Ezzel rehabilitálva van Rozsnyai, vagy Van der Hoske Kálmán, habár kissé későn is. A betörést csakugyan nem ő követte el, de ez az elégtétel nem sokat segít rajta. A ki milliomos kisasszonyoknak vőfélye és kormánybiztos lehet, mit törődik az azzal, hogy betörőnek tartja-e az aradi rendőrség, vagy nem? . . .

Az aradi papirgyár új vasutja.

(Műtanrendőri bejárás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Nevezetes napja volt ma Arad egyik legnagyobb iparvállalatának: Az első magyar szalmaanyagpapirgyárnak.

Egy nagy lépéssel haladt előbbre ez a szép ipartelep, a mennyiben ma volt a műtanrendőri bejárása az új iparvágánynak, a mely a lóvasut vágányaiból a gázgyártól kiindulól a papirgyárig vezet.

A papirgyárnak az új iparvágány nagy hasznára van, a mennyiben anyagszállítmányait ily módon minden átrakodás nélkül egyenesen a vasuti állomásig szállíthatja. Az új vágányt az aradi lóvasutársaság építette, a mi mintegy 50,000 koronába került. Ezelőtt két hónappal volt az új vágány közigazgatási bejárása s ennek megfelelőleg ma egy arra hivatott bizottság megtartotta a műtanrendőri bejárást, a mi új vasutnál az utolsó aktus.

A műtanrendőri bejárás a városházán egy kis értekezlettel kezdődött délelőtt 10 órakor. Institoris Kálmán polgármester elmondta, hogy a magyar szalmaanyagpapirgyár részvénytársaság a közuti vaspálya vágányainak kiterjesztésével teherszállítás céljából új iparvágányt igényelt. A közigazgatási bejárás megtörtént és az akkor kikötött feltételeket a belügyminiszter jóváhagyta. Ezek alapján a közuti vasut a vágányokat kiépítette s most a műtanrendőri bejárást kérte.

Sarlot Domonkos főkapitány indítványozza, hogy a bejárás megejtése végett menjen a bizottság a helyszínére.

A bizottság tagjai voltak: Ney Ferenc vasuti és hajózási főfelügyelő, a kormány részéről, Institoris Kálmán polgármester, Varjassy Lajos tanácsnok, Sarlot Domonkos főkapitány, Virágh Lajos főmérnök Arad közönsége részéről, Tenner Lajos igazgató, Erdelyi Vince tervező mérnök a közuti vaspálya társaság részéről, Némethy Emil vezérigazgató, Révész Adolf részvénytársasági igazgató, Mittler Izidor dr. jogtanácsos a szalmaanyag-gyár részéről, Steingassner Hermann felügyelő, Kárász Elemér főmérnök, Gyulányi Rezső főmérnök, Nagy Emil fogalmazó a magyar államvasutak részéről, Hegedüs László főmérnök az arad csanádi vasutak részéről, Keller Izsó főmérnök az államépítészeti hivatal részéről és Vojtek Lajos kir. mérnök a folyammérnökség részéről.

A bizottság az értekezlet végével kihajtott a helyszínére és ott az új síneket műszaki és rendőri szempontból megsemmisítették. Az építkezésen semmiféle kifogást nem talált a bizottság.

Ezután a szalmaanyag gyár telepét tekin

tették meg a bizottság tagjai s különös érdeklődéssel szemlélték az új lepároló készüléket, mely a kémény füstjéből lepárolja azokat az alkatrészeket, melyek a füstöt büzösé és fojtóvá tették.

A szalma-anyag gyár ünnepi díszben volt. Nemzetiszinü lobogók voltak a gyár épületére kítűzve.

A szalma-anyag gyár az új iparvasuttal, mint említettük, nagyot könnyített helyzetén. A gyár különben utóbbi időben gyártmányai-val tért hódított a külföldön is. Árukivitelének nagy része Német és Oroszországnak szól. Ennek a gyárnak köszönhető, hogy Arad vidékén a szalmaáru a gyár tömeges fogyasztása folytán, nagyban emelkedett.

A bejárás befejeztével hivatalos jegyzőkönyvet vettek fel. Ezután a szalma-anyaggyár igazgatósága megvendégelte a bizottság tagjait a „Fehér Kereszt” téli kertjében. A kedélyes lakomán felköszöntöket mondtak: *Mittler* Izidor dr. *Ney Ferenc* főfelügyelőre, *Virágh Lajos* Aradváros közönsége nevében a gyár igazgatóságára. *Tenner Lajos*, úgy *Révész Adolf* a magyar államvasut jelenlevő képviselőire.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, január 9.

Holnapután, szombaton reggel megnyílik a *Salacz-utcai Lőcs-féle házban az ingyen kenyér helyisége.*

Szombattól kezdve tehát szívesen látnunk ott minden éhezőt, kit a sorsa a társadalom irgalmára utal. Friss kenyérré fog ott találni a szegény ember.

Tekintve, hogy a kenyeresbolt megnyitása iránt már eddig is nagyon sokan kérdezősködtek, számíthatni reá, hogy sok látogatója lesz. Mi azonban szívesen fogadjuk valamennyit. A gyűjtést még nem szüntetjük meg, hanem folytatjuk azt és jószívű közönségünket ismét fölkerjük: ne hagyja abba a nemes akciót, melyet eddig oly szép eredménnyel folytatott. Adakozzanak, gyűjtsenek tovább is, hogy a kenyérosztás mindaddig tarthasson, míg arra szükség lesz.

A mai napon Z. A. ur 2 koronát adományozott, azonkívül három gyűjtőív érkezett be. *Lindmann Rezső* ur 3 kor. 30 fillért, *Berger Béla* ur 2 kor. 80 fillért, *Ifj. Kállay Nándor* ur pedig 2 koronát voltak szívesek gyűjteni.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
<i>Lindmann Rezső gyűjtése</i> ...	3.30
<i>Berger Béla gyűjtése</i> ...	2.80
<i>Ifj. Kállay Nándor gyűjtése</i> ...	2.—
Z. A. ...	2.—
Mai gyűjtésünk eredménye ...	10.10
Hozzáadva a tegnapi kimutatott	2433 25
Eddigi összes gyűjtésünk ...	2443 35

Lindmann Rezső gyűjtése. *Schneeberger Albert*, *Roth Teréz*, *Goldfeld Lajos* 40—40 fillér, *Binkman S.*, *Köteles Imréné*, *Weisz Janka*, *Ujlakiné*, *Friedmann Hermann*, *Nor*, *Maiser Mária*, özv. *Hermann Rozália* 20—20 fillér, *Schwarz József*, *Rosenberg Jakab*, *Kohn Fülöp*, *Goldfeld Jenő*, N. N. 10—10 fillér. *Összesen 3 kor. 30 fillér.*

Berger Béla gyűjtése. N. N. 30 fillér, L. I., L. T., *Singer*, *Tefner*, *Fecske*, *Geller Mátyás*, G. I., G. F., N. N., 20—20 fillér, N. N., N. N., X. Y., N. N. 10—10 fillér. *Összesen 2 kor. 80 fillér.*

Ifj. Kállay Nándor gyűjtése. *Ifj. Kállay Nándor* 1 kor., *Edes anyám* 40 fillér, *Strombert Vincéné*, *Arpád Antalné*, *Bene Gyulané* 20—20 fillér. *Összesen 2 korona.*

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi függetlenségi kör holnap, pénteken este a *Jó pásztor* vendéglőben gyűlést tart, melyen új tagokat is felvesznek. Az elnökség.

A pozsonyi kereskedelmi akadémia válsága.

(Klotür a tanári gyűléseken.)

Arad, január 9

Pozsonyból kapja a P. H. a hírt, hogy az odavaló felső kereskedelmi iskola házi békéje és általában az iskola fönmaradása annyira válságba került, hogy a tanári kar több tagja már deputációban is járt a kultuszminiszteriumban, hogy ami menthető, az idején megmentessék az egykor virágzó, derék iskolából.

A romlás azzal kezdődött, hogy a hitoktatókkal éveken át viszálykodott az igazgató. Majd a tanári kar más tagjaival szemben is oly eljárás kelt életre, hogy becsületsértési pöröknek és bírói ítéleteknek kellett rendet csinálnia. Ezzel persze megcsappant az iskola növendékeinek száma, ami, pozsonyi magyar iskoláról lévén szó, nemzetiségi szempontból is sajnálandó. A jóformán lecke pénzéből föntartott iskola így anyagi forrásaiban megfogyatkozott. Ehez járult a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara szubvenciójának ötezer koronáról ezerre való leszállítása, továbbá az igazgatónak egy példátlan rendelkezése, melylyel a tanári gyűléseken valósággal klotürt akart alkalmazni a tanári kar tagjaival szemben. Az elkeseredett tanárok ezzel végleg letettek a reményről, hogy ezen a kényes nemzetiségi helyen továbbra is eredménytel szolgáltassák a magyar művelődés ügyét, ezért a kultuszminiszterhez fordulnak, akivel az igazgatói önkény szülte nevezetes szabályrendeletet a szólásszabadság ellen a következőkben ismertették:

A tanári konferenciának, mondja az igazgató, törvény szerint elnöke lévén, jogom és kötelességem a következő kijelentéseket tenni, melyeket azon körülmény tesz szükségessé, hogy az utolsó hetekben történtek tanúsága szerint tanácskozásaink komolysága és nyugalma veszélyeztetettnek látszik.

1. Sürgős esetekben szűkebb körű tanári értekezleteket fog az igazgató tartani, olyan tanár lesz hivatalos. A sürgősség kérdésére nézve a tanárok nem tehetnek kifogást, mert ezt mindenkor az igazgató ítéli meg. A szűkebb körű konferencián az igazgató tájékozik a tanárok egy részének véleményéről, jegyzőkönyvet nem vezetnek s a megállapodás csak akkor lép érvénybe, ha bejelentik a teljes tanárkari gyűlésnek és ott többséget nyer.

2. Onálló indítványok az igazgatónál legálább egy nappal a konferencia előtt beadandók, még pedig a tárgynak egészen világos és az igazgató által elfogadott megjelölésével. Amennyiben az indítvány tárgyalása ellen az igazgatónak kifogása van, az indítványt a gyűlésen csak bejelenti, de nem tárgyalják. Az indítványozó az igazgatóval szemben panaszt tehet a felettes hatóságnál.

3. A gyűlésen mindenki csak akkor szólhat, ha az elnök neki a szót megadja. De a közbeszólások, különösen pedig a szenvedélyes és erőszakoskodó közbeszólások nem engedhetők meg. Az igazgató nem vindikál magának rendreutasítási jogot, de a közbeszólásra csengettyűvel fog figyelmeztetni és a mennyiben

ez nem használna, a konferenciát fel fogja oszlatni és jelentést tesz a főigazgatónak.

4. A tanári konferencia a parlamenti formákban tárgyal ugyan, de nem parlament, mert az igazgató nem a többség bizalmából ül az elnöki székekben, hanem a miniszter bizalmából és nem a tanári kar többségének felelős, hanem a miniszternek. Ezért az igazgató, mikor szükségesnek tartja, mindig élni fog a rendtartás 56. paragrafusában biztosított felfüggesztési jogával.

5. Az egyes tanárok sérelmes panaszaikat az igazgató utján terjeszthetik föl az illetékes hatósághoz. Az ilyen fölterjesztést, ha több tanárnak ugyanazon panasza van is, akkor is csak külön-külön adhatják be. Kisebbségi külön véleményt bejelenteni csakis a tanári kar többségével szemben lehet, de nem az igazgató intézkedéseivel szemben. Minden olyan följelentést, amely nem a rendes szolgálati, hanem más uton, de forma szerint, nem pedig a pusztá beszélgetés alakjában adatik be az igazgató ellen, tudatos denunciaciónak és szándékos rágalomnak fog tekintetni, mely ellen az orvoslátot a körülmények szerint fogja keresni.

Ezeket iktatta az igazgató a konferencia jegyzőkönyvébe azzal a megjegyzéssel, hogy a diszkussziót kijelentései felett meg nem engedheti, de akinek ezek ellen kifogása van, élhet szabályszerű fölterjesztési jogával.

Mint nekünk írják, ez ellen a gyűlési szabályzat ellen több tanár a miniszteriumnál följelentést tett. Szerintük ez sérti az igazgató függetlenségét és a tanári kar tekintélyét. Kibővít szertelenül az igazgató hatalmi körét és nem ismerhetik el, hogy az igazgatói állásra a felsőbb forum ilyen jogkört reá ruházott. De nem is szükséges a tanári kar intelligenciája mellett, hogy a gyűléseket külön szabályzat békőiba kössék. Az ilyen mesterséges viszony a tanárból alantas közeget teremt és a tanügy kárára megálazza az egész tanári kart. Kéri a tanárok a minisztert, hogy ha mégis kell a gyűlésekről szabályzat, akkor ezt alkossa meg az iskolaügyi kormányzat.

A galgóci választás.

(Zavargások. A kövel megdobált csendőrség.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 9.

Az első megsemmisített képviselői mandátum betöltésére ma tartották meg a galgóci kerületben az országgyűlési képviselőválasztást.

Az első választáson, mikor az októberi általános képviselőválasztások voltak, két jelölt volt: báró *Gagern Miksa* néppárti és *Rudnyánszky Béla* szabadelvű parti; győztes *Gagern Miksa* báró lett, ennek mandátumát azonban a Kuria megsemmisítette. Így ujaob választást tűztek ki, mely ma folyt le nem a legcsendesebb hangulatban.

Két jelölt volt: *Meszlényi Pál* néppárti és az elbukott régi jelölt: *Rudnyánszky Béla*.

A választásra mindkét párt teljesen szervezve állt. *Rudnyánszky Béla* szabadelvűpárti jelölt támogatására *Kubinyi Géza*, gróf *Forgách Antal*, *Papp Géza*, *Heydin Imre*, *Janis Imre* s *Sulyovszky Dezső* országgyűlési képviselők érkeztek a kerületbe. A néppárt részéről *Meszlényi Pál* jelölttel *Kovács Pál* és *Trubinyi János* országgyűlési képviselők utazzák be a kerületet. A néppárti kortések óriási terrorizmust fejtettek ki. A hívőket a szentségek megvonásával fenyegetik, a szabadelvű választókat *Beregzege*n, *Drahocon*, *Dubovanban*, *Madunicon*, *Zsukon* botokkal támadják, kövekkel dobálják, házaikat megrongálták és *Rakovicon* és *Vigváron* felgyújtással ijesztgetik, hogy ne merjenek szavazni menni.

Délután 3 órakor a szavazatok száma ez volt:

Rudnyánszky 587
Meszlényi 327

Ekkor már félni lehetett a zavargástól s az utcákra csendőr-őrjáratokat rendeltek ki.

Négy óraker Rudnyánszkynek 233 szavazattöbbsége volt. A néptömeg megtámadta a csendőröket, kövel megdobálta őket, sőt Csillaghy választási elnököt is megtámadták s mikor az utcán megjelent, közápporral fogadják.

Öt óraker a két jelölt így állt:

Rudnyánszky 747
Meszlényi 546

A tömeg ekkor már annyira féktelenkedett, hogy a csendőrök katonai segítséget kértek. Nyolcvan néppárti szavazót a csendőrök letartóztattak.

Este 9 óraker a Rudnyánszkyra esett szavazatok ritkábban jöttek, nagyobb számban voltak fei a Meszlényi szavazói. Ekkor már Rudnyánszkynek csak 88 többsége volt.

A kerületnek kétezernél több választója van s így a választás előreláthatólag csak késő éjjel fog véget érni.

Fél 11 óraker csak két szavazat-különbség volt a jelöltek között és pedig:

Rudnyánszky 889
Meszlényi 887

szavazattal.

Szkublics József végvári földbirtokos házáat a néppártiak megostromolták. Egy kő a házi-asszonyt érte.

Ejféltől egy órával már Meszlényi van többségben. A szavazatok állása ekkor ez volt:

Rudnyánszky 910
Meszlényi 926

Az elnök fél 1 órára zárót tüzött ki. — Oriási izgalom mellett folyik a szavazás, az eredmény éppen nem előrelátható. A pártok nagy erőfeszítéseket tesznek. Most már bizonyos, hogy az eredményt csak reggel felé hirdetik ki.

HIREK.

Kirabolt katonatiszt.

— Gáspár betörésel itt, ott és mindenütt. —

Arad, január 9

Gáspár Lajosról, az aradi rendőrség illusztris fogláról kiderült, hogy Pozsonyban éppen olyan fajta betörést követett el, mint a milyent az aradi Kintzig házban.

Kubicza Miklós pozsonyi katonatiszt lakásának ajtaján pár hónappal ezelőtt felfeszítették az ajtó betétjét s lakásába hatolva ékszereket és ezüstneműeket loptak el. Greén Nándor kapitány tudva erről az esetről, mikor Gáspárnak Budapesten elzalogosított ékszerei megérkeztek, mindazokat a tárgyakat, melyek nem az aradi betörésből származnak, elküldötte Pozsonyba, a hol Kubicza, a kárvalott katonatiszt rögtön ráismert a saját tárgyaira.

Az aradi rendőrség tehát eddig öt városban elkövetett betöréseket derített ki. Gáspárnak Miskolcon, Kassán, Szegeden és Pozsonyban viselt dolgait.

Még három városban vezetnek a gyanu szállai: Nagyváradra, Gyulafehérvárra és Debrecenre.

Ezeket a helyeken ugyanis szintén előfordultak olyan zsánerű betörések, mint a melyeket Gáspár szokott elkövetni.

Hogy ezek a bűnesetek is ki fognak derülni, az valószínű, de Gáspár ezeket is tagadni fogja, az bizonyos.

— Főispánból — polgármester. Hajdumegyében újévkor főispánváltás történt. Dégenfeld József grófot, az eddigi főispánt felmentették állásától s új főispánna Puky Gyula, volt táblai elnököt nevezte ki a király. Most Debrecenből arról értesítenek minket, hogy Debrecen város polgármesterévé a volt főispánt: Dégenfeld József grófot akarják megválasztani, s ha a gróf elfogadná a polgármesterséget. Ha az érdekes polgármester-választás tényleg így történik meg, úgy ez az eset páratlanul fog állani a magyarországi főispán- és polgármester-váltások történetében.

— Keresztények ellensége. Az európai nagyhatalmak minden erélye hábavaló a törökök keresztény-üldözésével szemben. Az üldözés főképp a törökök fanatikus vallási felfogására vezethető vissza és fanatizmus dolgában éppen Abdul Hamid, a törökök szultánja jár legelől. A Telekezeti türelmetlenségéről híres mohamedán papság teljesen hatalmába ejtette a szultánt. Ezekre hallgat s ezek — mint egy konstantinápolyi levél írja — csak szíjtják keresztényellenes érzelmeit. „Véres szultán“-nak hívják a keresztény alattvalók Abdul Hamidot s erre a névre rászolgált a tavalyi véres mészárlásokkal, amelyek Macedóniában és O-Szerbiában tulajdon hívei vittek véghez. Kisásiában a kurdok, Európában az albánok azok, akik, mint a szultán feltétlen hívei, kényük-kedvük szerint üldözhetik a keresztényeket, bántódás török részről sohasem éri őket. Mikor legutóbb a nagyhatalmak ismét felszóltatták a véres keresztény-üldözések miatt, Abdul Hamid kedvvel hívei, az albánok életveszélyes fenyegetésekkel csikarták ki az üldözött keresztények hálafeletét, amelyben a vérengzések minden ódiúmat magukra vették. Törökországban az idegeneket, a hitetlen gyaurokat sohasem gyűlölték annyira, mint mostanában. A törökök minden terezen agítálnak az idegenek ellen és pániplom mozgalmukba belevonják a Kinában és Indiában élő mohamedánokat is. Macedóniát és O-Szerbiát elárasztották mohamedán főpáppokkal, akik különösen a fiatalabb keresztényeket a legborzasztóbb kínzásokkal, megfélemlítéssel térítik el hitüktől. A szultán katonáira nem igen számít. Rosszul fizeti őket, de még ezt a kis járandóságukat sem kapják meg. A szultán nem is törődik velük és minden reményét, minden bizalmát a papságba veti. A papság pedig egyrészt halomra gyűjti a vagyont, másrészt pedig — s ez az, ami első sorban Európát érinti — a kereszténység ellen a bozerekkel, Kinával és Indiával is szövetezik.

— Szabadkőművesek kongresszusa. Altenburgból írják, hogy a szabadkőművesek husvétkor világ kongresszust tartanak ott. A kongresszuson több nagyfontosságú tárgyat fognak megvitatni.

— Kecskeméthy levele. Annak az állítólagos Kecskeméthy-léle levélnek, a mely a P. H. vasárnapi számában jelent meg és a melynek apokrif voltát már bebizonyították, már kiderítették az íróját. A levelet Réh Ferenc volt budapesti joghallgató és Kecskeméthynek egykori barátja írta, a ki az elmúlt őszszel vándorolt ki Amerikába és most New-Yorkban él. Az illető egy nagyobb fővárosi irodában volt alkalmazásban és a mulatóhelyeknek ismert alakja volt, mindaddig míg hirtelenül el nem tűnt. Ez a fiatal ember írta a P. H. állítólagos Kecskeméthy levelét. Egy írásszakértőnek ugyanis alkalma volt Réh Ferencnek egyik régebbi levelét összehasonlítani a P. H.-ban megjelent kézírással. Állítása szerint a kézírás teljesen egyenlő laikus szemmel ezt nem igen lehet észrevenni, de hát aki hisz, az üdvözü.

— Elhunyt pénzügyigazgató. Távirat jelenti, Temesvárról, hogy Dancer Kornél királyi tanácsos, pénzügyigazgató, aki azelőtt Zomborban működött, ma este alig öt napiszemvedés után influenzában meghalt. Hazafias gondolkodásánál kiváló egyéni tulajdonságainál fogva rendkívüli népszerűségnek örvendett. Ő volt kisse-

melve a temes-bégai társulat igazgatójával. Leányának menyegzője a jövő hétre volt kitűzve.

— Wolafka püspök és Szoyer Ilonka. Wolafka Nándor nagyváradi kanonok, c. püspök s debreceni plébános értékes rózsafüzért ajánlékozott a multkoriban Szoyer Ilonkának. Sokaknak feltűnt, hogy a kisasszony azóta nem visel semmiféle ékszert, csak ezt az olvasót. E rózsafüzér viszonzásául Szoyer a napokban elküldötte a püspöknek sikerült arcképét, a melyen e sorok állanak: „Dr Wolafka püspöknek, határtalan tiszteletem és hálám jeléül. Szoyer Ilonka.“

— Holub Emil haldoklik. A világhírű afrikai utazó utolsó óráit éli. Bécsből jelentik telefonon, hogy a betegségben az agónia beállt s a halált minden percben várják.

— A drótnélküli táviró és az osztrák-magyar tengerészek. A tengerészeti műszaki tanács most kísérletezik a drótnélküli táviróval. Tengerészekon kívül a posta- és táviróezred tisztjei s katonái is résztvesznek a próbáknál. Tavasszal a francia Rochefort, kinek készülékével jelenleg dolgoznak, személyesen fog eljönni Pólába. Egyszóval lesz ismét valamink, amiért a közös hadügyminiszter felemeli a követeléseit.

— Asszonyoktató főhadnagy. Laibach városának pikáns izü szonziációja van január ötödike óta. Ezen a napon történt, hogy Scheidecker Lőrinc odavaló vagyonos polgár hiába kereste huszonkét esztendősz szemrevaló feleségét, se a lakásukban, melyben néhány napja még szerelmes gerlepár módjára turbékoltak, se rokonainál nem látták a menyecskét. A férj bánatos szívvvel rohant a rendőrségre, a mely rövid nyomozás után megállapította, hogy nem az asszonykát érte baleset, hanem az aggodó férjet. A fiatal asszonyt ugyanis megszőktették és a ki a szívet elhódította a hitese urától, az katona s hozzá főhadnagya a 48-ik gyalogezrednek. A laibachi fendőrigazgatóság a férj kérésére megsürgönyözte az esetet Budapestre is és ebben a táviratban arra kéri a budapesti rendőrséget, hogy nyomozza ki a szőkevény szerelmeseket, mert nem lehetetlen, hogy a magyar fővárosban huzzák meg magukat. A főhadnagyot Ohnmayer Antalnak hívják, az asszonykát Scheidecker, született Bauholzner Linának. Mikor a nő vasutra ült, szürke köpönyeg, piros fekete sávós ruha, piros plüsskalap és szürke boa volt rajta. A detektivek már minden szállodát felkutattak, de eddig nem akadtak a szőkevényekre.

— Polónyi jezsuita fogása. A fővárosi közgyűlések egyikén súlyos vereség érte Polónyi Gézát és az általa vezetett tagokat. Csufosan magukra maradtak vezérük véleményével, a mikor a közgyűlés óriási nagy többséggel magáévá tette Kossuthány Tamás bizottsági tagnak a párbaj ellen benyújtott indítványát és mellőzte azt a farizeus pótlást, a melyet Polónyi javasolt és a melyel Vázsonyi Vilmosnak akartak egy oldalvágást adni. A cselvetés nem sikerült és ezért Polónyi Géza igazi jezsuita módon akart bosszút állani Vázsonyi Vilmoson. Panaszt tett ellene a főpolgármesternél, hogy a közgyűlésen Vázsonyi az ő beszéde közben e szavakat kiáltotta közbe: „Magyar szemérmesség, magyar pimaszság“ és miután ő most már különösen érzékeny minden támadás iránt, e szavakban sértést lát és elégtételt kért, legalább is egy erélyes rendreutastás formájában. A mai közgyűlés előtt a főpolgármester kérdést intézett Vázsonyi Vilmoshoz, a ki kijelentette, hogy a neki imputált szavakat nem mondotta. Így aztán elmaradt a rendreutastás és Polónyi Géza új bosszúterven gondolkodik.

— **Órült asszony a Boros Béni-téren.** A Boros Béni-téren tegnap egy asszonyt tartóztattak le, a ki lisztet szórt az utcán s arra a kérdésre, hogy miért teszi azt, így felelt:

— En is megrontom azokat, a kik engem megrontottak.

A szerencsétlen asszony valami világiosi kuruzsló asszonyra haragszik, a kit azzal vádol, hogy megrontotta őt. Elvitték a szegények házába s puhatóldozanak illetőségi helye után, hogy hazaszállítsák.

— **Átjáró waggonok megszüntetése.** Poroszországban a legutóbb sűrűn előfordult balesetek folytán, a kormány az átjáró vasuti kocsik gyártását beszüntette. Az eddigi kocsik ajtajai ezentúl szíptén zárva lesznek, úgy, hogy egyik kocsiból a másikba átmenni nem lehet, csak az állomásokon.

— **Árverés az állomáson.** Az állomásfőnökség tudatja, hogy a kézbesíthetetlen és főlős szállítmányok, egymint ásványviz, bükkszarud (kocsirakomány), élelem, ócska ruha, likőr, cognac, szilvórium, törkölypálinka, kerékpár, varrogép, stb. nyilvános elárverezése az állomáson e hó 16-án délelőtt 9 órakor tartatik meg. Ugyanezen a napon délután 2 órakor árverezik el a kocsikban és az állomási helyiségekben visszamaradt talált tárgyakat, egymint esőernyők, botok, ruhaneműek, kalapok, bőröndök stb. A talált tárgyak után befolyandó összeget a szegényalap gyarapítására fordítják.

— **Harmincezer forintos örökség Kossuth-bankóban.** Erdekés örökséghez jutott a szegedi városi tanácsnoki kar egyik érdemes vetésánja, Zombory Antal. Harmincezer forintnyi örökséghez jutott — Kossuth-bankóban. A múlt hetekben halt meg legidősebb fivére s az örökséget most ő vette át, mint a család legtekintélyesebb és legöregebb tagja. Három hatalmas üvegben, lepecsételve áll a tíz-tízezer forintokat számláló Kossuth-bankó-göngyöleg, sértetlenül, amint azt a veszedelem idején az osztrák szimat elől a szenátor néhai atyja elrejtette. A palackok egyikét a család, a benne levő 10.000 forintot számláló Kossuth-bankókkal, most a városi muzeumnak készíti átadni, hol mindenesetre érdekes emlékként fogják őrizni a nagy időkből való ereklyét.

— **Öngyilkos ezredes.** Lisabonból táviratozzák, hogy Musino *Albuquerqua* ezredes, a ki annak idején Mosambiquében királyi biztosként működött, egy revolverlövessel agyonlőtte magát.

— **Sirrablás Bánffy-Hunyadon.** Bánffy-Hunyadról jelentik: Király József takarékpénztári tisztviselő sirboltját éjjel ismeretlen tettesek feltörték. A már porladozó hullákat össze-vissza hányták, megcsonkították, miközben ékszereket kerestek. Az erélyes nyomozás megindult, de eddig csak egy cigányasszonyt tartóztattak le, s ezzel szemben sem merült fel elhatározóan terhelő adat.

— **Vasuti szerencsétlenség. Pozsonyból táviratozzák:** Ma hajnalban *Dévényujfalunál* egy tehervonat tologatásánál öt kocsit kisiklott és hasznavehetetlenné vált. Emberéletben nem esett kár. A budapest-bécsi személyvonat, a keleti express és a pozsony-szakolcai reggeli vonatok a jelzett akadály miatt csak 8 óra után közlekedhettek.

— **Vihar a bál miatt.** A szegedi ügyvédi kamara nagytermében tegnap este, mint tudósítónk jelenti, szegedi ügyvédek igen heves, helylyel-közzel izgatott vitát folytattak. A vita este hat órától egészen kilencig tartott, de nem jogi kérdéssről volt szó, hanem egy bálról, a melynek rendezésében sokan sérelmet látnak. Harminkét fiatal jogászmber *juristabál* névvel táncmulatságot rendez e hónap 11-én. A rendezőség korlátolt számmal alakult meg, korlátolt számmal hívott meg vendégeket és ebből az exkluzivitásból többen felekezeti tendenciára következtettek. Antisémizmus játszik bele a dologba, mondták és szükségesnek lát-

ták, hogy tegyenek ellene valamit. Ezért volt a nagy értekezlet, a melyen míg egyrészt azt hangoztatták, hogy az ügyvédi karnak elengedhetetlen kötelessége, hogy a kebelén fölmerülő célzatos irányoknak utját állja, másrészt azt vitatták, hogy a bál rendezésében semmiféle sérelem nincs. Miután az egyik ügyvéd kijelentette, hogy magától a rendezőségtől megtudta, hogy a bál rendezésében tendencia van és ezért nem hívták meg valamennyi ügyvédet, az értekezlet kimondta, hogy a bál rendezése körül követett eljárásban sértést lát az ügyvédi kar tekintélye ellen, az eljárást elítéli és föl hívja az ügyvédi kart, hogy a bálon ne vegyen részt.

— **Cigaretta a ló orrában.** Budapesten a központi városháza nagy udvarán ma egy bérkocsi elé fogott ló megbokrosodott. Veszedelem fenyegette az udvaron levő embereket. Szerencsére nagynehezen lefoglta a lovat, melyet lecsillapítani iparkodott *Köszegi Imre* éjjeli őr is. A ló háta mögé került és a hámból akarta kivenni, amidőn a megvadult állat hirtelen kirugott és a szerencsétlen embert ballábán találta. *Köszeginek* menten kettéhasadt a lábszára. A mentők a súlyosan sérült embert beszállították a Rökusba. A vizsgálat konstatálja, hogy a ló azért bokrosodott meg mert egy fiu *égő cigarettát dugott az orrába.*

— **Tűzbe dobta a feleségét.** Saint-Etiénubben *Tantale* cukrász féltékenységből revolverrel agyonlőtte a feleségét. A holttestet azután kemencébe dobta, hol az hamuvá égett. A gyilkosság után a cukrász önmagát is agyonlőtte.

— **A korláti bazalt.** A fővárosi középítési bizottság január hó 8-án tartott ülésében a mérnöki hivatal jelentést tett a Váci-köruton létesített próbaburkolatok eredményéről. Az eredmény alapján a mérnöki hivatal azt javasolja, hogy a kissebesi quarc és vukini bazalt, melyek a közel negyedfél évi próbaidő alatt hasznavehetetlenné váltak, v. tessenek ki az I. rendű burkoló anyagok közül, s a sorrend minőség szerint a következőképp állapíttassék meg: I. rendű a *korláti bazalt*, II. rendű: a *nauthauseni gránit* és III. rendű: a *esidővári gránit*. A bizottság a javaslatához hozzájárult.

— **Egy leánygyilkos vallomása.** Megirtuk pár nap előtt, hogy a nizzai vonalon *Vidal Henrik* meggyilkolta *Hirschbrunner Gertrudot*. A fiatal ember eddig tagadta tettét. Tegnap végre a terhelő bizonyítékok sulya alatt meglepő vallomást tett *Vidal*. E szerint november 29-étől december 22-ig terjedő idő alatt, két leánygyilkosságot és két gyilkossági kísérletet követett el. A gyilkosságokat Marseillében és Toulonban követte el.

— **A nők rokonszenve.** A múlt évben történt. *Siemens Györgyöt*, a napokban elhunyt német képviselőt a császár ebédre hívta meg, a melyen résztvett a württembergi király is. Az ebéd folyamán szóba került a transzváli báboru. A császár megjegyezte, hogy nem érti a németeknek a burok iránt való nagy lelkeseését.

— **A dolog nagyon egyszerű,** — felelte *Siemens dr.*, — a lelkesezés azért oly nagy, mert a nők és gyermekek rokonszenve a buroké.

A császár nevetve a térdere ütött:

— **Igaz van, kedves Siemens,** az én családomban ugyan így történik. Az asszonyoktól ered a burok iránt való lelkesezés. Az én feleségem is reggel alig tudja megvárni az új-ságokat, a melyek neki a burok új sikerét jelentik.

— **Meggyilkolt leány.** Radkersburgban a városi erdőben tegnap meggyilkolták *Makarl Aloisa* rendőri felügyelet alatt álló leányt. A gyilkosságot valami tompa szerszámmal követették el a mely után a leányt kirabolták. Az eset nagy izgatottságot okozott a városban mert rövid idő óta ez már a harmadik felderítetlen gyilkosság.

— **Vilmos császár, mint közvetítő.** A német császár bokros teendői mellett sok mindenre

rээр. *Sidney-ből* írják, hogy *Walla-Wallában*, a hol sok német ember lakik, két esztendő előtt elhatározták, hogy a kerület számára keresnek egy jó orvost. Legelőbb is pénzt gyűjtöttek egy villa számára, hogy az orvos tisztességes lakást kaphasson. Mikor az készen volt, felhívást tettek közzé egy ausztráliai lapban, akadt is pályázó elég, de egyik sem vált be. Ekkor elhatározták a német atyafiak, hogy a német császárhoz fordulnak, hogy sziveskedjék őket a bajukból kisegíteni és küldjön nekik egy jó orvost. S a német császár meghallgatta kérésüket s a napokban u:aztatott *Walla-Wallába* egy orvost, akit mint kiprobált, derék szakembert melegen ajánlott honfitársai figyelmébe.

— **A bál szezon alatt nem lesz fölösleges megemlékezni arról,** hogy a legjobb legyezők, harisnyák női és férfi ingek és gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, hajdiszek, illatszerek, battiszt és selyem zsebkendők, legelegánsabb lakcipők, kalapok, sálak, alárcok, tombola és juksz tárgyak, stb. pompás választékban, elismert jutányos áron *Porter Vilmos Nagy Aruházában* a Szabadságtéren kaphatók. Az aruház a legcsekélyebb bevásárlást is fényképponnon nyugtatja.

— **A legszebb matt fényképek** *Honisch L.* István udvari fényképész, akad. tag műtermében készülnek. A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék. Bármilyen régi fényképek után készülnek nagyítások. Vasuti szabadjegyekre 6 visit kép 4 korona.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomlankat, valamint az Aradi Közlöny kiadónivalai érdeklő megbízásokat.

Eltűnt csere-gyermek.

(Megották a vadállatok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9

Rejtélyes körülmények közt múlt ki az élők sorából egy szegedi iparosnak, *Tokaji Bálint* hentesnek 11 éves *Kálmán* nevű fia. A kis Tokaji Kálmánt ugyanis, aki cserében volt Szerb Csanádon *Müller Péter* házában, a falu közelében lévő erdőben a vadak fölfalták. Hogy miként került a fiatal gyerek az erdőben a vadak martalékaul, ezt még nem sikerült ki-puhatólni.

A rejtélyes eset részletei a következők:

Tokaji Bálint szegedi hentes és *Müller Péter* szerb-csanádi asztalos a szeptemberi iskolai év kezdetén diákok cseréltek.

Október 10-én *Tokaji Bálint* azon megdöbbenő hirt vette, hogy a fia eltűnt Szerb-Csanádról. Az aggódó apa azonnal elment Szerb-Csanádra és követelte a fiát. Azt felelék, nem tudják, hol van. Még panaszkodtak is az elveszett gyermekre, hogy rosszul viselkedett. Többször bántalmazta a gazda legidősebb fiát, *Jánost*, aki pedig 18 éves, erős legény. *Müller Péter*, mert félt, hogy *Tokajiek* bosszút állnak *Kálmán* fiukért, a rendőrség közbenjárásával a diák fiát elvettette *Tokajiektól*.

Tokaji a kikindai ügyészségnél követelte a fiát *Mülleréktől*. Hónapok teltek el azóta és a *Tokaji-család* semmi hirt nem hallott a fiuról.

A napokban váratlan fordulat állott be. *Müller János*, a *Müller Péter* fia, beállított *Tokajihoz*. Azt mondta, a családja hetek óta tiz emberrel keresteti a fiut és most azért küldte az apja, hogy a kutatási költségek felet térítse meg, *Tokaji Bálint* elutasította a kérelmet,

Kötelességének tesz csak el-get *Müller Péter*, ha a gondjára bizott kis fiut keresteti. O felelős érette. Beszéd közben *Müller János* elmondta azután, hogy az elveszett *Kálmán* gyerek nagyon merész fiu volt.

Egyszer — ugymond — kiment vele a földekre vadászni a kis *Kálmán*, azután *mikor el-*

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

A galgóci választás eredménye.

Budapest, január 9. (Éjfél után 2 óra.)
A galgóci választás éjfél után 1 órakor ért véget. Az eredményt hivatalosan még nem hirdették ki. Tudósítónk értesülése szerint *Meszlényi Pál* néppárti 60 szótóbb-séggel győzött.

A néppárt óriási visszaéléseket követett el.

Kerpel Izsó

50,000 kötetes

kölcsön-könyvtárába

Aradon, *Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)*

Telefon-szám: 407.

A következő újdonságok érkeztek:

Broughton: Olyan mint a virág. Crocker: Gven, Tolstoj: Sötétség orsz., Tneuriet Virágos erdő, Tutsek: Örvény, Bartha: Kazár földön. Görbe napár 1902. Leufs: A páholy, Horovitz: Camilla, Molnár: Gazdátlan csolnak, Gárdonyi: A láthatatlan emb, Tnury: A kapitány, Szücsné: Alf. Szakácskönyv, Jókai: Egzotivó asszonyok, Herczeg: Pogányok, Mikszáth: Öreg szekér, fakó hám, Fekete kakas, A szelistei asszonyok, Gorkij: Csudra Makar, Szabados: Leányok, asszonyok, *Eötvös Károly*: Emlékezések, Magyar alakok, *Beniczky*: Mindenáron, Hanna, Az első nyom, *Ohnet*: A könnyüvéretek, X. Szűzek a vásáron, Brieux: A vörös talár, Sz. I.: Elsülyedt lelkek, Aimanach 1902. Donászy: Szigetvár, May: A puskás bur, Koltai: M. szab. harcok vezérei, Eckstein: Isk. kalodában, Abonyi: Három vi-téz m baka stb.

Németben: Voss: Der gute fra Checco, Boy-Ed: Loa u. Rahel, Bahr: Neben d. Liebe, Jensen: Frühlingsstürme, König: Ohne Gewissen, Hartwig: Schloss Wolkenstein, Buch der grössten Geheimnisse, Viebig: Die Rosenkranzjungfer, Heiberg: Fast am ein Nichts, Meggede: Von zarter Hand, Tranfil Max: D. Welt hinter den Coulissen, Bernhard M.: In treue fest, K. Essenther: Der echte Ring, Wothe A.: Und doch, Suse, Warum, Ragna, Knut Hamsun: Die Stimme des Herzens, Edwards: Stefan Lawrence, Dewall: Der schöne Lehmann, Kaviar-Kalender 1887-1901., Ballestrem: Aus d. Rumpelkammer, Amors Missethaten, Bülow: Im Hexenring, Wachenhusen: Gesch. e Schönheit, Der Backfisch, Tinseau: Versiegelte Lippen, Spätigen: Plainair, des Amerikaners Wort, Gorgy: Lotte Bach's Hochzeitsreise, Hackländer: Im Damencoupé, Vaudéré: Drei Blumen der Wobllust

Francziában: Zola, Masson, Gyp, Ohnet, stb.-től újdonságok.

Angolban: Twain, Ouida, Braddon, Broughton, Wells, Collins stb. legujabb művei.

Havi-kölcsöndij: 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Videki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legujabb, és legérdekesebb műveket.

A magyar, német, francia és pótyjegyzékek megjelentek és ingyen kaphatók.

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében **üzleti könyvek** u. m. strazzák, naplók, főkönyvek, stb. **igen jutányosan** kaphatók.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Csődök *Raab* Simon rövidáru-kereskedő komáromi lakos ellen a komáromi törvényszéknél. — *Klein Jakab debreceni* bejegyzett posztókereskedő ellen a debreceni törvényszéknél. — *Özv. Deutsch Józsefné* papirkereskedő ellen a budapesti

sütötte a puskát, a fegyvertusa olyan erősen meglökte, hogy a fiu hanyatt esett a földön. Ekkor elhallgatott Müller János, tovább nem mondta. Hasztalan faggatta Tokaji. Nemsokára el is távozott.

Tokaji megtudta csakhamar, hogy Müller János az apjától egy csomó pénzcsekkével Szegedre megugrott. A harmadik Müller fiu, aki szintén Szegeden jár iskolába, a kereskedelmibe, találkozott Tokaji Bálinttal és ettől megtudván, hogy János bátyja Szegeden van és mi járatban volt Tokajiéknál, bátyjának viselt dolgain felháborodva, maga beszélte el, hogy János bátyja hazulról szökött, pénzt is vitt el.

A tanuló fiu megsürgönyözte rögtön az édes apjának, hogy János itt van, mire az öreg Müller Péter eljött Szegedre, fölkutattatta a szökevény fiut és hazavitte magával.

Azóta nem hallott Tokaji róluk semmit. Sem a kis fiáról, akiről most azt írja egyik kikindai lap, hogy a szerbcsanádi erdőben vadászok rátaláltak a holtestére és konstatálták volna, hogy a gyermek itt a vadonban nem természetes halál áldozata lett.

Ki ölte meg tehát a kis Tokaji Kálmánt? Vagy nem véletlen szerencsétlenség áldozata lett-e a fiu?

A szegedi rendőrség Szerb-Csanádról az erdőben talált gyermekről táviratot kapott.

Nagyon rövid, szaggatott szavu sürgöny ez, de mélyen megindító. Az elveszejtett fiu testéből csak kicsi csontokat találtak, amit a vadak meghagytak és ezek mellett a Kálmánka cipőcskéi, kis inge, kendője. Ezekről ismerték föl.

Igy szól a távirat:

„Találva: ing, zsebkendő, pár harisnya, lapocka és oldalborda-csontok.

Cipő és harisnya fiuét, ezt megállapították.

Martin János, jegyző.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Réz az aranyban. A múlt hónapban nagy zajt ütött egy arany karperecbeben talált néhány gramm réztöltelék. Az ügyben *Szöke* Elek kereskedő a rendőrségnél panaszt tett. A rendőrség kihallgatta ugy *Paár* János ékszerészt, a kinek üzletében a karperec 1895-ben eladott, mint *Kriegler* D. ékszer-gyárost, a kinek gyárából a karperecet *Paár* János 1891-ben vásárolta, valamint *Nigrinyi* Béla ékszerészt, a ki a karperecbeben javítás közben a csekély rézalkatrészt konstatálta. A kihallgatottak egyike sem tartotta lehetségesnek, hogy a rézalkatrész az ő műhelyében került volna a karperecbe, sőt meglehet, hogy ez korábbi javítás közben történt az érdekeltek tudta nélkül. A rendőrség ez ügyet — mely „ismeretlen tettes“ ellen folyt — áttette az királyi ügyészséghez. A királyi ügyészség azonban ma a nyomozást további eljárás nélkül megszüntette, mivel ha hamisítás történt volna is, ennek üldözhetése mindenképen elévült. Így tehát a nagy szenzációval kezdődött ügy igen csendes véget ért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy előfizető. *Arad*. Kártya-ügyekben csak ugy adunk felvilágosítást, ha ellenértékül egy bizonyos összeget adakozik az *Ingyen kenyér* céljaira. Levelét addig félretettük.

M. L. dr. *Arad*. A másik novella legközelebb jön.

V—a *Kurtics*. 1. Két l-lel és két t-vel. 2. Országgyűlés. 3. Isten béke. 4. Valószínű. 5. Nem. Parancsol még valamit?

törvényszéknél. — *Fuchs* Ernesztina nasicei vegyesáru szatócsnó ellen a budapesti törvényszéknél. — Ifj. *Tóth* Mihály nagykarolyi lakos építőmester ellen a szatmár-németi törvényszéknél csőd nyitattott.

— Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői véd-egyesület a következő magyarországi fizetéseképtelenségi esetekről ad hirt: Baumzweig Emil, *Kolozsvár* Heimlich és Rothman, *Budapest* (Király-utca 55.) Weisz Gusztáv és Adolf *Budapest* (Váci-körút 19.), Márkus J. és tsa, *Nagyvárad* és Lanzmann József, *Budapest* (Király-utca 17.)

Budapesti áru- és értéktőzsde

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, január 9.

Délitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv jó. Igen szilárd irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba, 10-15 fillérig drágább. Egyéb gabonanemek közül rozs és zab drágább, tengeri nyugodt. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisa	9.27 — 9.29
Buza októberre	8.46 — 8.48
Rozs 1902. áprilisa	7.57 — 7.59
Zab 1902. áprilisa	7.51 — 7.52
Tengeri 1902. májusra	5.46 — 5.47
Repce 1902. augusztusra	12.25 — 12.35

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisa	9.27 — 9.29
Buza októberre	8.47 — 8.49
Rozs 1902. áprilisa	7.55 — 7.57
Zab 1902. áprilisa	7.51 — 7.53
Tengeri 1902. májusra	5.45 — 5.47
Repce 1902. augusztusra	12.25 — 12.35

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	643.50
Magyar hitelrészvény	660.50
Leszámítolóbank részvény	424.—
Rima-Murányi vasmű részvény	479.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	653.75
Közuti vasut	597.—
Városi villamos vasut részvény	292.—

S z e s z ü z l e t.

— Január 9. —

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 113 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13.— korona mmázsként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 9. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon feüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon feüli sulyban 94 — 95 fillérig, Fialat közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 90 — 92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 84 — 90 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon feüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon feüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertéslétszám. Január 6. napján volt készlet 27.071 darab, január 7. napján felhajtott 417 darab, január 7. napján elszállított 504 darab, január 8. napján maradt készletben 26.894 darab. Üzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indat:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 5.03
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. a. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszluról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. a. 10.50
Soborszluról délután 2.04	Radnáról délután 2.35
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. a. 10.43
Személyvonat d. a. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.33
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeszről sv. r. 8.03
Vegyesvonat d. a. 12.06	Vegyesvonat d. a. 11.—
Borosbeszről sv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, január 9.

Magyar aranyárjádék 40/0	118.60
Magyar koronajárjádék 40/0	85.25
Magyar arany 41/10/0	121.35
Magyar ezüst 41/10/0	100.70
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	178.—
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	147.50
Csentrák papíráradék	99.20
Csentrák járadék ezüst	99.15
Csentrák járadék arany	118.90
Koronajárjádék	96.—
1860-iki államsorsjegyek	143.—
Csentrák-magyar bankrészvény	1590.—
Magyar hitelbank részvény	684.75
Csentrák hitelbank részvény	642.75
Csentrák-magyar Államvasút	660.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Német birodalmi márka	117.15
London	239.15
Paris	95.15

NAPIREND.

Január 10. Péntek. Róm. kath. naptár: Vilmos püspök. — Protestáns naptár: Pál remete. — Görög-keleti naptár (december 23.): Tíz ezer vértanú. — A nap két 7 óra 31 perccel, nyugszik 4 óra 12 perccel. — A hold két 7 óra 26 perccel, nyugszik 5 óra 13 perccel.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 773.3 milliméter, délután 2 órakor 773.1 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $9^{\circ} + 12$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 5.7$. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN 3, délután 2 órakor DK 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, éjjeli fagy, keleten elvélve csapadék. **Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma** (szil. ház-épület 1-es emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ –12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ –2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Eraklye-muzeum helyisége mellett ülőterem.

Január 11. Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Polgári fiúiskola rajzterem.)

Január 14. Az aradi kereskedelmi- és iparüzemara teljes ülése délután 5 órakor.

Január 15. A Kölcsey egyesület főolvasó-estélya délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 17. Az aradi zenekedvelők egyesületének közgyűlése délután 5 órakor.

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztaltsársaság közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi Oratorium-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Polgári fiúiskola.)

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor

REGENY-CARNOK.

A harmadik.

— Regény. —

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedűs Szeréfné. [11]

(Folytatás.)

VIII.

Egy héttel az eljegyzés után kiállítom „A zsidókat.” A képet egy külön e célra alkalmas teremben állítják ki s a vállalat a megtekintésért bizonyos díjat szabott ki. A tiszta jövedelem fele az enyém. . . Azt beszélte, hogy reggeltől estig zsufolásig van a terem.

Csak egyszer voltam ott: mivel azonban többet néztek reám, mint a képre, elhatároztam, hogy többet nem megyek oda. Miért bosszankodjam hiába.

Lett legyen képem valami eddig nem sejtett remekmű, éppen olyan kíváncsisággal bámulta volna a publikum azt, mint valami hot-tentottát, ki élő galambokat nyel el. Ilyen hot-tentotta vagyok magam is. . . Nem bánám, ha Swiatecki állítása szerint majom volnék, de sokkal inkább vagyok művész, semhogy kellemetlenül ne érintene a művészet lealacsonyítása, a művészet rovására divatba jött egyén miatt. . .

IX.

Három héttel ezelőtt még senki sem is mert, most pedig tucat számra kapom a szerelmes leveleket. Őt közül négy bizonyára így

kezdődik: „Ön bizonyára megveti az olyan nőt, ki stb.” . . . Bizonyára nem vetem meg a női nemet, ha békében hagy.

Ha Kacia nem volna, nem tudom, hogy nem méltatnám-e figyelemre ezen szerelmi vallomásokot.

Csak az botránkozhat meg, hogy az ilyen, „ismeretlen” miképen hiheti azt, hogy első hívására, vaktából karjaiba fut a férfi. Le a fátyollal szép „ismeretlenem!” — s ha láttalak, akkor majd szölok. . . Oh, jaj! nem mondok semmit, mert Kacia! . . .

Valamicsodás fehér haju barátnőtől névtelen levelet kaptam, melyben engem „Mesternek” szólít meg, Kaciát pedig „libának” nevezi.

„Mester, hát ez Onhöz méltó feleség? (így ír ezüsthaju barátnóm.) Méltó-e e választás ahoz, a kire az egész nemzet szeme irányul? Intrikának az áldozata Ön, kedves Mester stb.

Nagyszerű ötlet, s még nagyszerűbb kívánság! ne házasodjon szívem szerint, ne vegyem feleségül, kit szeretek, hanem a nyilvánosság tetszésére házasodjam!

És a szegény Kacia, már is utjukban van! Bizonyára van a névtelen levélnél nagyobb is, de nagyobb! . . . hogy mondjam csak? . . . eh hagyjuk!

Az esküvő napját még nem tüztük ki, de azért már közeledünk hozzá.

Kaciát megkérem, hogy öltözködjék csinosan fel, majd elmegyünk a képkiallításba. Hadd lássanak együtt!

Swiatecki kadavere is megérkezett Párisból.

„Utolsó találkozás” a kép címe, egy boncolóasztalon fekvő ifjút és leányzót ábrázol. Az alagondolatot rögtön felismeri az ember. Azonnal megtudjuk, hogy szerették egymást, a nyomor elválasztotta, de a halál újból egyesítette őket.

A holttestek fölé hajló orvosnövendékek arckifejezése kicsit száraz; a boncolóterem berendezése hibás, de annál kitünőbbek a „nagykadaverek.” A holttesteket nézve, a hideg borzongatja a szemlélőt. Még elismerést sem nyert a képa „Salonban”, tán azért, mert a hatása oly kínos. De a kritika azért megdicsérte.

Festő-céhünkben kétségkívül sok tehetség van, így például *Cepkowski Franek* képe, „Kareki halála” címmel, mely mindjárt Swiatecki kép: mellett foglal helyet. Hatalmas erő nyilatkozik meg benne.

Swiatecki idiotának nevezi Franeket mert haját elválasztja s nyirott szakált visel, továbbá mert az utolsó divatszertint öltözködik s végül, mert olyan szörnyen jó nevelésű, ceremonias és mert igen gyakran hozza szóba magasrangú rokonait.

De Swiatecki téved. . .

Tehetség! — ez olyan madár, mely ott rak fészket, a hol neki tetszik: hol az elhagyott mezőn, hol pedig jól gondozott kertben.

Párisban s Münchenben olyan festőket látam, hogy inkább hasonlítanak a béresekhez, viszont pedig olyanokra is találtam, kiket fodrászoknak, vagy gigerliknek nézett volna az ember — egy fityinget sem adnék értük. S mégis egytől egyig mindegyikben óriási nagy a tehetség. Kitűnő megfigyelő képességük van s bámulatos élethűen viszik vásznukra a dolgokat. Ostreinski, ki mindig kész találó feleletre, ezt írta a „Papírsarkányba”: „Spiritus flat ubi vult.” Swiatecki szerint a történelmi képek festése „obszúr barbarizmus.” E kérdés nem érdekel, mivel történelmi képeket nem festek. De ha minden oldalról kell ez ugynevezett neologtheoriát hallanom, nem csoda, ha kiállhatalanná válik!

Kedves lengyel festőinknek van egy óriási hibája: belebolondulnak valamely müdoctrinba, annak a papucsá alatt élnek, mindent ennek a hatása alatt szemlélnek, a szerint módosítják a festészetet s így inkább apostolok, mint festők. Viszont találtam oly festőre is ki fitymálólág beszélt róla, hogy mi és minek kellene lenni a művészetnek; midőn azonban arra került a sor, hogy ecsetet vegyen kezébe, semmihez sem értett.

Sokszor elgondoltam magamban, hogy a tudósoknak a művészetéről theoriát kellene felállítani, melyért, ha nem helyes, felelőségre kell őket vonni. De a festők csak festenek úgy, a mint szívük lelkük diktálja, de tudjanak is ám, mert ez a fő. . .

Nézetem szerint a legcsekélyebb tehetség is többet ér, mint a legpompásabb theoria, és a legnagyobb theoria sem érdemes arra, hogy a művészi szabadságnak szuronyt szegez-zünk érte.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 9 —

Vass szálloda. Nacht Viktor intéző Zimbró. — Kacsinka I. intéző Alcsill. — Lazaresku lelkész Kápolnás. — Östreicher Mór utazó Budapest. — Boros József utazó Budapest. — Kohn Lipót utazó Bécs. — Kutasi Dávid utazó Budapest. — Roth Jenő utazó Budapest. — Szalmásy Béla utazó Budapest. — Landauer Zsigmond utazó Bécs. — Ditmár Ferenc utazó Budapest. — Gros Lajos utazó Bécs. — Walder Imre utazó Bécs. — Dávidovics Jenő utazó Bécs. — Markstein Jakab utazó Budapest.

Városi színház.

Bérlet 92. sz.

Páros

Pénteken, 1902. évi január hó 10 én:

A postásfiú.

Operette 5 képből. Szövegét írták: James T. Tanner és Alfred Murray. Fordították: Salgó Ernő és Mérei (Merkl) Adolf. Zenéjét szerették: Ivan Caryll és Lionel Monckton.

SZEMÉLYEK:

Hooker pasa	Fenyéri Mór.	Punchestown	Kalocsa R.
Cosmos bey	Giréth K.	Bang Tommy	Rubos A.
Clive Radnor	Nemes S.	Naylr	Arkossy V.
Pott kapitány	Szabó Lajos.	Mistress Bang	Felhő Rózsi.
De Fleury gróf	Palágyi L.	Daisy Dapple	Arkossyné.
Stockfish	Réti István.	Gascoigne	Boda Ferenc.
Tudor Pyke	Szabó László.	Róza	Komlósy I.
Nóra	Haidt Margit.	Dragoman	Sanáthy E.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNŐ ASZTALIVIZ

és 1695 NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Csánadmegyei apátfalvai erdőgondnokság kezelése alá tartozó erdőségek faanyagainak eladása érdekében az eddigi gyakorlattól eltérőleg f. évi január hó 13-tól kezdve úgy a Tárnok-Szecsőben, mint a Bekában és Hadamáre-Sztremtore-Töviskesben, nap nap mellett délelőtt 9 órától kezdődőleg folytonosan árverések fognak tartatni a helyszínére kiküldött bizottságok által. Kivételt képeznek a vasárnapok, melyeken az árverési eljárás szünetel.

Lippa, 1902. évi január hó 6.

Barlay Sándor, s. k.

m. kir. főerdőmester.

124

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Bellák Mór

1672. uri divat különlegességi raktár

Ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyűk

Karisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések

pontosan

eszközöltetnek.

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csúszos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Ritka alkalom

kiváló magyar műveknek

rendkívül leszállított áron való beszerzésére.

RÁTH MÓR

köz tudomás szerint több mint négy évtizeden át száz és száz oly művel gazdagította irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy azok

irodalomtörténetünk legfényesebb lapjain vannak megörökítve!

A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra és arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetetlen actualis és folytatolagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek tetemes és többnyire valóban elévületlen becsü részét tetemesen leszállított áron ajánlani fel a művelt könyvbarátoknak, kulturális, nép és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak, önképzőköröknek stb. Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi productio és hajsza áramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére, és mely számos ünnepi ajánlékokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban és oly fényes díszkötésekben, a minők a könyvpiacon sohasem jutottak — is tartalmaz, komoly reflektánsok-

nak bérmentve rendelkezésére áll. Ez alkalommal ajánlom a közönség partfogásába

könyvkereskedésemet

1857-ben az absolutizmus legsötétebb germanizáló éveiben annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvű, de világ irodalmi üzletet alapítottam. Ezen üzletem állandó szállítója a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárnak, és az ország minden osztályu intelligenciájának jóakarásával, bizalmával sőt barátságával folyton dicsekedhetik.

Sok évi szívélyes viszony Páris, London, Róma, Németország, úgy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival, képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy concurrentiával is megküzdenni. Ide érte a bel- és külföldi antiquariusokat is ilykép jó lélekkel biztosíthatom a t. közönséget, hogy

minden irodalmi megbízás a legszelelidabban, legutányosabban, és a legszigorubb lelkiismeretességgel intéztetik el!

1763

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Dr. Hecht's Erbsen

SOMATOSE

Erősből készült és ennek tápanyagait tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albuminose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban e-maradottaknak, ideg-, mell- és gyomor-betegeknek, beteggyasoknak, angol kórházban szenvedő gyermekeknek, tüdő-láknak, nemkülönben

vas-Somatose

alkjában a sápkórosoknak lenn ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 3% vas-vas Somatoseból van, a melyben alkalm a vas az ember testben van jelen, tartalmaz Somatose. Somatose rendkívül gyorsan az ételgyut. Halktan van az összes gyógyszer-tanban és gyógyszer-tanban.

407

A tiszteletteljes helygyimnizterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen-nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s belakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, ideg-tesség, fémmergezések gyógyítására. E fürdők szív-baj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vérszegények, tüdőbetegek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, ideg-gyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Móor fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsábák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gégehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frtől fejebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyöngye jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bennlakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Er-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; leve-
beni kérdésekhez a válasza való be-
lyeg melléklendő. Telefon arbeszésekkel
nem ad a kiadóhivatal.

Csak 5 korona

4 és 1/2 kiló finom illatos **tollette szappan**, ameddig a készlet tart, a melyek a préselésnél kissé megsérültek. Az elküldés naponként utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében történik.

1337 **A. Feith,**
Wien, V/2. Matzleinsdorferstrasse 76.

Borszivattyuk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők

és kutak.

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum, tea és cognac kereskedése és ásványvizek főraktára

Aradon, **Andrássy-tér 19. szám,**
(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mellett mindenkor friss és jó áruk a legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél **2 százalék** pénztári jutalék.

Telefon 844. 1718

Nagy ékszer kiállítás.

Tulhalmozott raktár

miatt

az összes ékszer, arany, ezüst neműek és órák feltűnő olcsó árban adatnak el, melyről a n. é. közönség meggyőződését kéri

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, **TEPLOM-UTCZA,**

Minorita-palota.

Nagy óra kiállítás.

Használjuk fel az alkalmat.

Használjuk fel az alkalmat.

Irodai teendőkből jár- tas nő,

szép írással, gyorsan és biztosan számol, a magyar és nemet nyelvet szó és írásban bírja **alkalmazást nyerni.** Ajánlatok, fizetési igények felemlítésével „K” cím alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek. 81

Orsovának legélénkebb helyén,

a Dunaparton, a gőzhajó állomás és kikötő közvetlen közelében levő „**Szent-István**” szállodának földszinti helyiségei, egymint: étterem, sörcsarnok és téli tekepálya, berendezéssel és hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, továbbá kávéházi helyiség berendezés nélkül, haszonbérbe **kiadó.** — Italmérségi engedélyről gondoskodva van. — Cím a kiadóhivatalban. 129

13—1902. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t.-cikk 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság V. 1137—1901. számú végzése által Fajér Gyula jelentkezésére s több

végrehajtatók javára is Antonovits Anna aradi lakos ellen 122 kor. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfogalt és 604 korona 80 fillérre becsült butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Darányi-utca, Csutak-házban leendő eszközzésére 1902. évi január hó 21 ik napjának délután 4 1/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi január hó 6. napján

Ortutay,

bír. végrehajtó.

125

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-,
cipő-üzletem felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható árban

eladatnak.

Tisztelettel

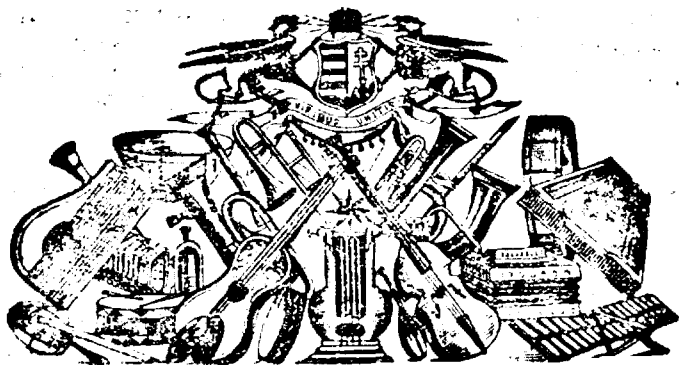
Ruzsonyi Endre

Arad, **Andrássy-tér 24.,** Hungária kávéház mellett.

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, **Templom-utca, Minorita-palota.**

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák, gitárok, floták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserélek.

1879

Nagy választék flu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek
nagy raktára:

Mértékszerű rendelesek

férfi-szabó

Aradon, **Vörösmarty-utca 1. szám.**

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divat szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

1145

Készlet állandóan mindenféle szőrme-árakban.

Katonai, egyenruhák magyar díszruhák!

Aradi nyomda részvenytársaság könyvnyomdája.